

โครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรตามแผนที่การเกษตรเชิงรุก
(Zoning by Agri-map)

Agri-Map

นายันทพล หนองหารพิทักษ์
กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน

กรมพัฒนาที่ดิน 2564

หัวข้อการบรรยาย

- ที่มา และวัตถุประสงค์ของโครงการ
- พื้นที่ที่ไม่เหมาะสมในการผลิตตาม Agri-Map
- การประเมินคุณภาพที่ดิน
- แนวทางการดำเนินงาน
- ผลการดำเนินงาน และตัวอย่างความสำเร็จ

Agri-Map

Agri-Map Online

Agri-Map Mobile

Agri-Map

- Agri-Map: Agricultural Map for Adaptive Management
- Zoning by Agri-Map: โครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรตามแผนที่การเกษตรเชิงรุก
- แผนงาน: ปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิตพื้นที่ไม่เหมาะสมตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก

จากปัญหา

สินค้าเกษตรบางชนิดที่ชั้ล้นตลาด

ผลผลิตต่อไร่ต่ำ ต้นทุนการผลิตต่อไร่สูง

ทำการผลิตในพื้นที่ห่างไกลแหล่งรับซื้อ

เนื่องจากปลูกมากเกินไป

เนื่องจากปลูกในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม

เนื่องจากขาดอุตสาหกรรมรองรับ

แผนการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม
(Zoning)

ความเหมาะสมของที่ดิน (Land suitability)
สำหรับสินค้าเกษตรนอกเขตป่าไม้ตามกฎหมาย
(13 ชนิด) >>> Zoning by Agri-Map

S1 และ S2

ลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

- ปรับปรุงบำรุงดินด้วยการเพิ่มอินทรีย์วัตถุในดิน
- สร้างระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ
- ใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน
- รวมกลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน

S3 และ N

ปรับเปลี่ยนการผลิตเป็นสินค้าที่ผลตอบแทนสูงกว่า

1. เปลี่ยนเป็นพืชเศรษฐกิจชนิดอื่น
2. เปลี่ยนเป็นเกษตรผสมผสานหรือเกษตรพอเพียง
3. เปลี่ยนเป็นทำปศุสัตว์
4. เปลี่ยนเป็นทำการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ
5. เปลี่ยนเป็นไม่มีค่า 58 ชนิด

แนวคิด Zoning by Agri-Map

- พื้นที่ไม่เหมาะสม
- ต้นทุนสูง : การจัดการ
ปัจจัยการผลิต
- ผลผลิตต่ำ
- ความเสี่ยงสูง

ทางเลือกใหม่

ที่ดีกว่า

การจัดการ
ความเสี่ยง

ศพก.

การสนับสนุน

พื้นที่การเกษตร

สินค้าเกษตร

ตลาด

โรงงาน

เกษตรกรรมมั่นคง

ภาคการเกษตรมั่นคง

ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน

ที่มาของโครงการ

พื้นที่การเกษตรของไทยจำนวนหนึ่งทำอยู่ในพื้นที่ที่เหมาะสมเล็กน้อย (S3) และไม่เหมาะสม (N) มีผลให้ได้ผลผลิตต่ำ ต้นทุนการผลิตสูง ผลตอบแทนจึงต่ำหรือขาดทุนในบางปี อีกทั้งมีการใช้ที่ดินเพื่อทำนามากเกินความต้องการของตลาด กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงมีนโยบายให้มีการปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสมเหล่านี้ ตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก

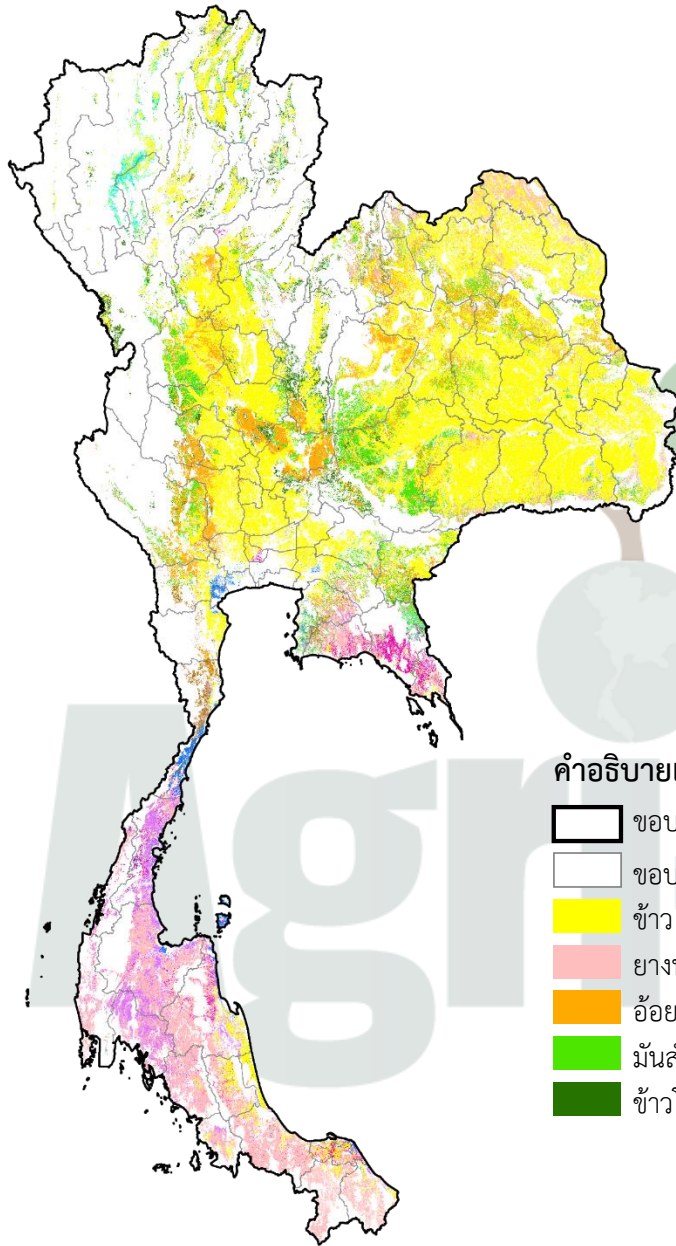

วัตถุประสงค์

1. เพื่อบริหารจัดการพื้นที่ที่เหมาะสมเล็กน้อย (S3) และพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (N) ให้ได้รับการปรับเปลี่ยนการผลิตให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ สังคม และเศรษฐกิจ
2. เพื่อส่งเสริมสนับสนุน จูงใจ ให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนการผลิตทางการเกษตรในพื้นที่ที่เหมาะสมเล็กน้อย (S3) และพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (N) ให้สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ และความต้องการของตลาด บนพื้นฐานของความสมัครใจของเกษตรกร
3. เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นและมีคุณภาพชีวิตดีขึ้นหลังจากการปรับเปลี่ยนการผลิต

พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ

พืชเศรษฐกิจ	ชั้นความเหมาะสม : เนื้อที่ (ไร่)				
	S1	S2	S3	N	รวมทั้งหมด
นาข้าว	23,647,966	20,657,652	17,567,972	6,767,280	68,640,870
อ้อย	913,479	11,147,114	4,433,399	36,498	16,530,490
มันสำปะหลัง	857,885	8,068,744	4,063,693	138,999	13,129,321
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	134,928	1,828,506	1,050,275	753,636	3,767,345
สับปะรด	89,556	376,736	45,635	50,780	562,707
ยางพารา	4,564,022	11,814,411	3,653,981	2,541,981	22,574,395
ลำไย	420,295	948,945	23,028	40,346	1,432,614
ไม้ผล (ทุเรียน เงาะ มังคุด)	253,678	1,747,358	29,185	112,307	2,142,528
ปาล์มน้ำมัน	1,315,606	1,899,901	985,353	948,730	5,149,590
กาแฟ	4,198	21,781	5,334	110	31,423
มะพร้าว	183,081	646,144	201,043	257,531	1,287,799
รวมทั้งหมด	32,384,694	59,157,292	32,058,898	11,648,198	135,249,082

คำอธิบายแผนที่

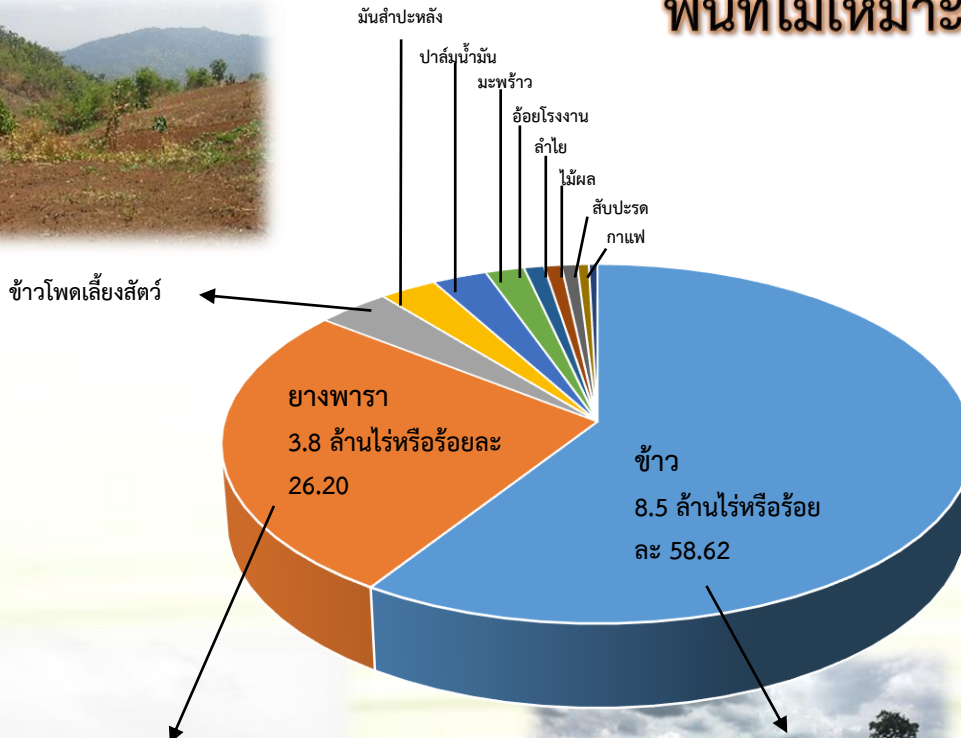
ขอบเขตประเทศไทย	สับปะรด
ขอบเขตจังหวัด	ลำไย
ข้าว	มะพร้าว
ยางพารา	ปาล์มน้ำมัน
อ้อยโรงงาน	ไม้ผล (ทุเรียน, เงาะ, มังคุด)
มันสำปะหลัง	กาแฟ
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	

135,249,082

149,000,000

= 91%

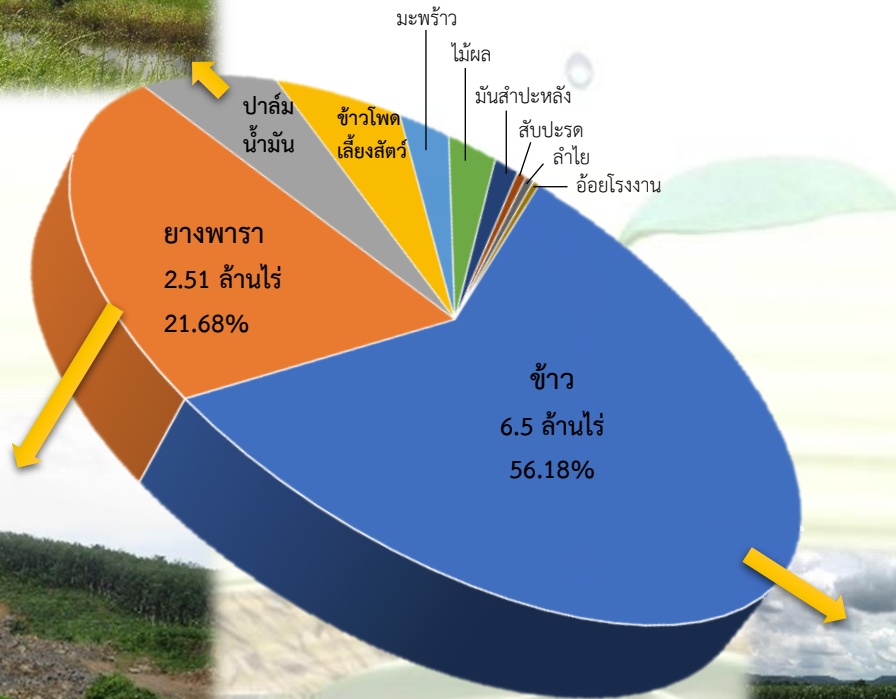
พื้นที่ไม่เหมาะสม (N) 14.5 ล้านไร่

ชนิดพืช	ล้านไร่
ข้าว	8.50
ยางพารา	3.80
ปาล์มน้ำมัน	0.38
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	0.50
มันสำปะหลัง	0.40
เงาะ มังคุด ทุเรียน	0.11
มะพร้าว	0.27
อ้อยโรงงาน	0.20
ลำไย	0.12
อ้อยโรงงาน	0.20
สับปะรด	0.10
กาแฟ	0.10

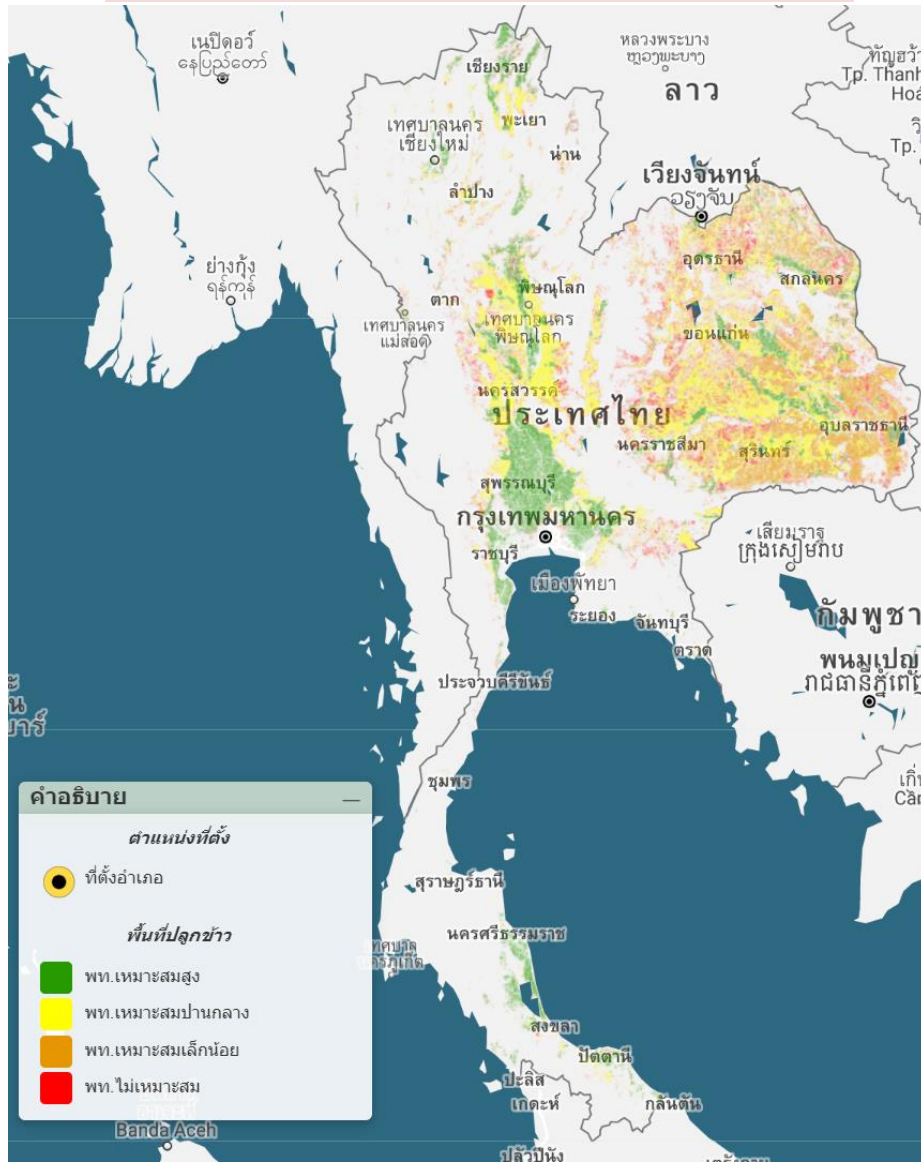
พื้นที่ไม่เหมาะสม (N) 11.6 ล้านไร่

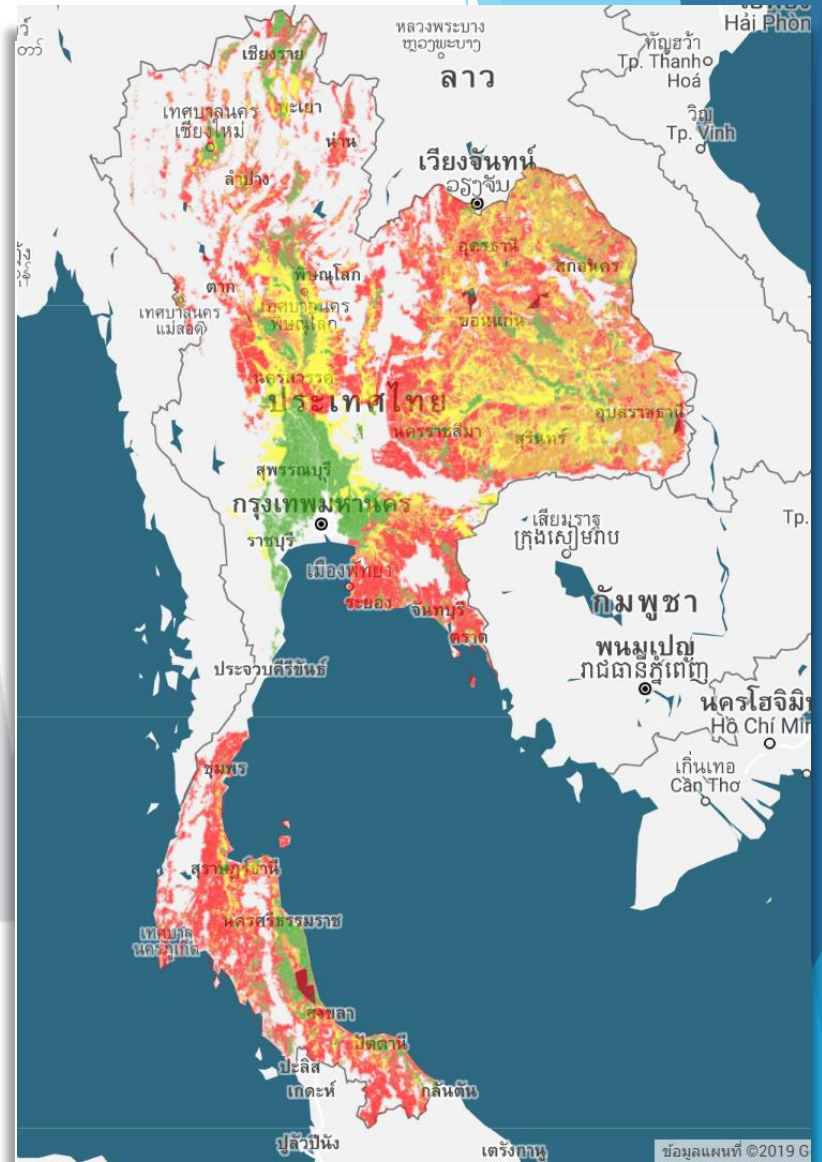
ชนิดพืช	ล้านไร่
ข้าว	6.51
ยางพารา	2.51
ปาล์มน้ำมัน	0.95
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	0.76
มะพร้าว	0.30
ทุเรียน เงาะ มังคุด	0.28
มันสำปะหลัง	0.14
สับปะรด	0.05
ลำไย	0.05
อ้อยโรงงาน	0.04

แผนที่ปลูกข้าวตามความเหมาะสมของที่ดิน

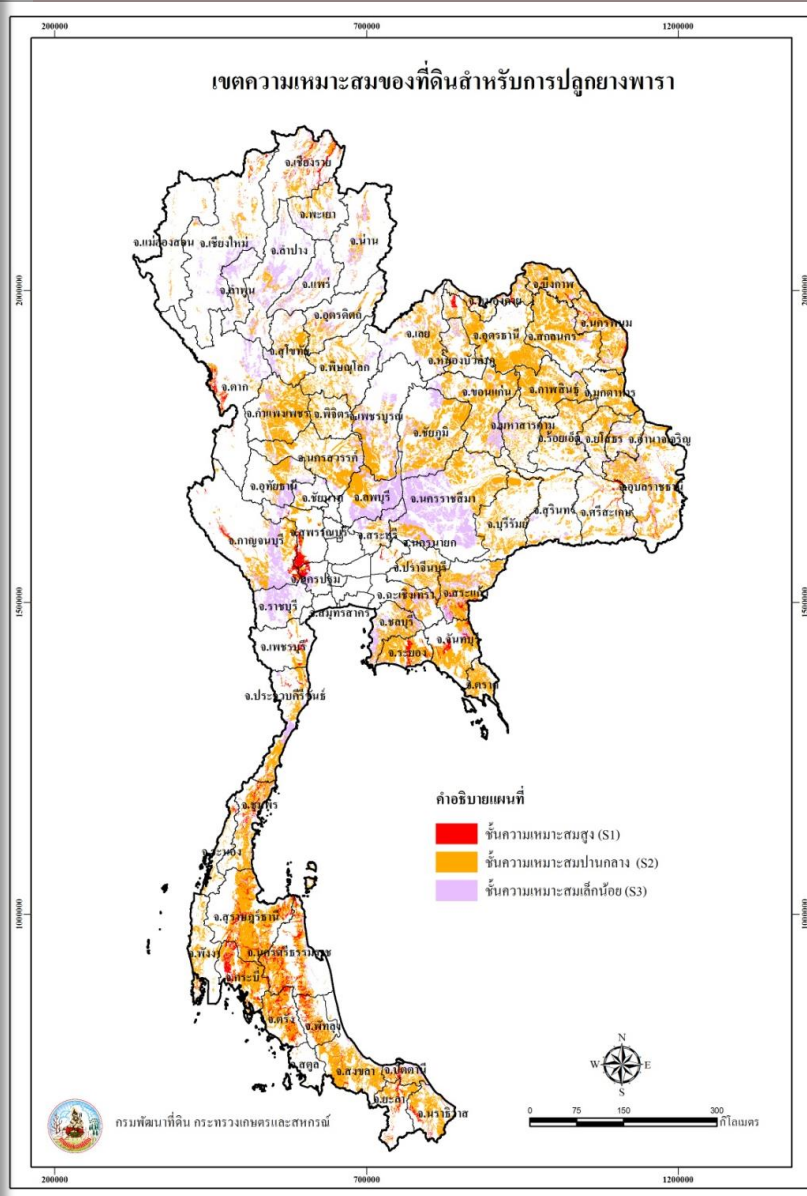
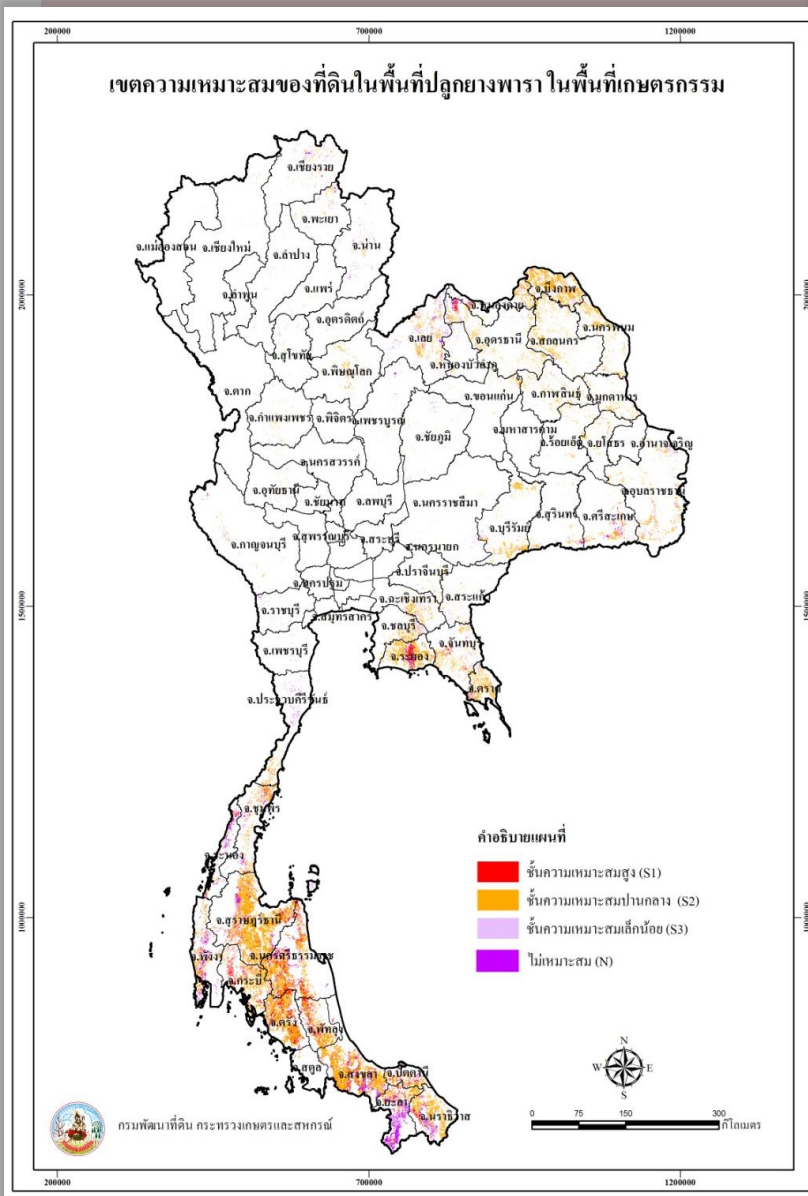

แผนที่ความเหมาะสมฯ สำหรับข้าวนาปี

แผนที่ปลูกยางพาราตามความเหมาะสมของที่ดิน

แผนที่ความเหมาะสมฯ ยางพารา

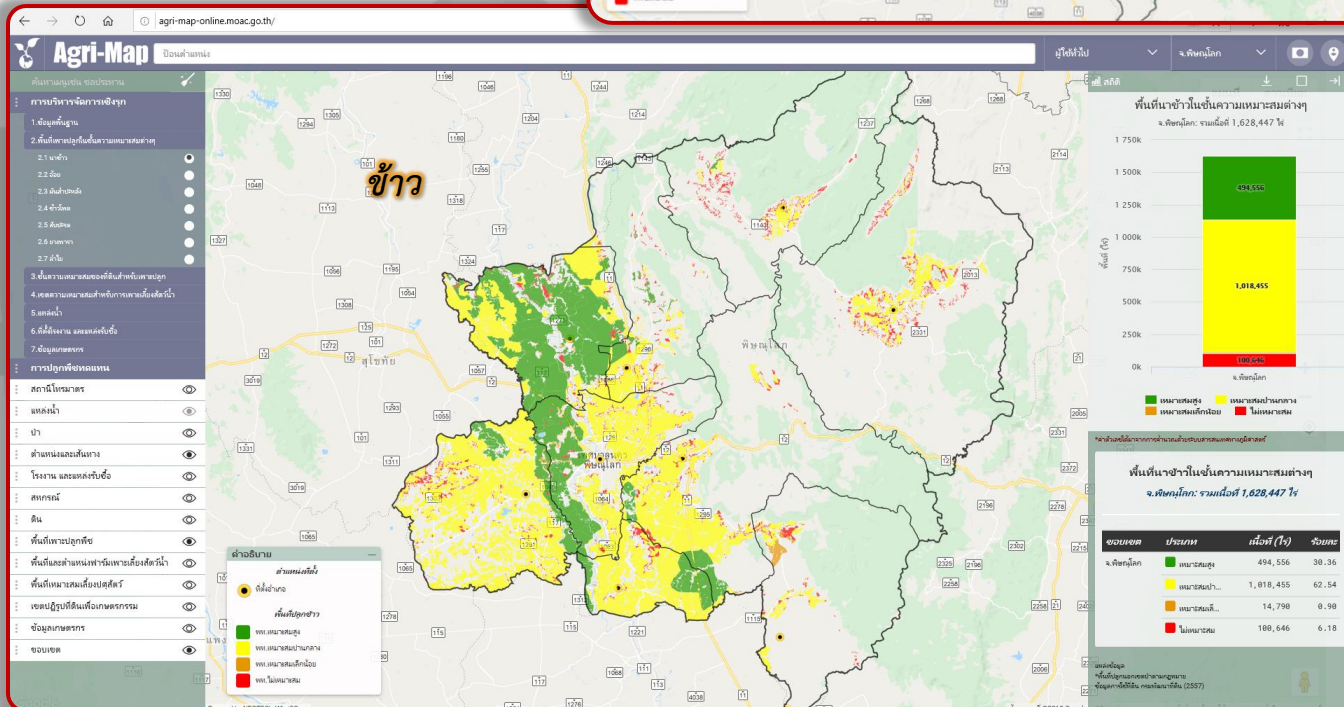
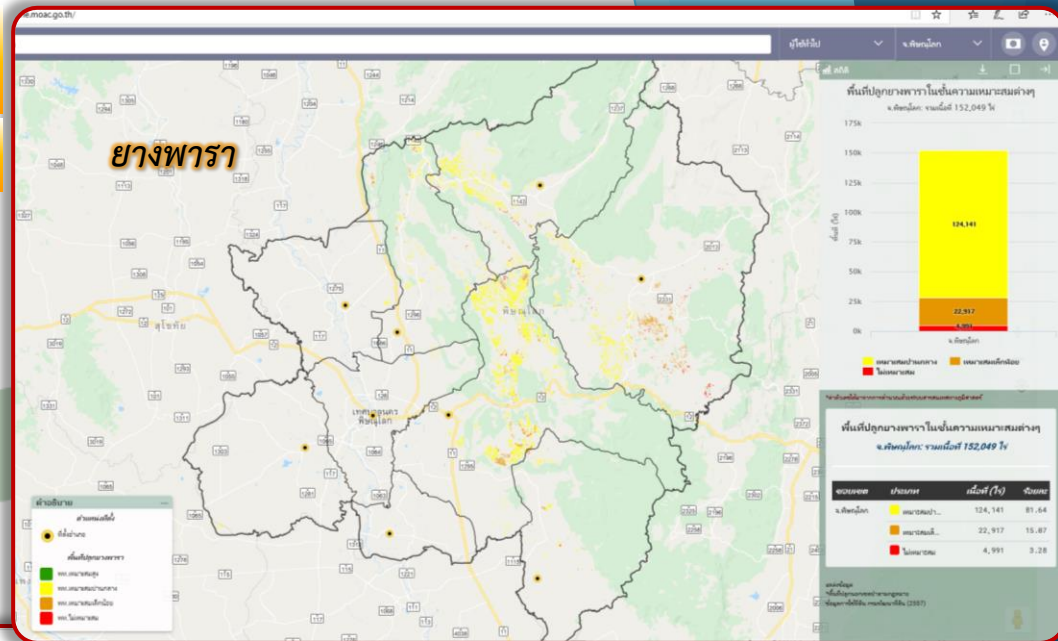

พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่างๆ

(ยกตัวอย่างจังหวัดพิษณุโลก พืช 2 ชนิด ข้าว ยางพารา)

พืชเศรษฐกิจ	ชั้นความเหมาะสม : เนื้อที่ (ไร่)				
	S1	S2	S3	N	รวมทั้งหมด
นาข้าว	494,556	1,018,455	14,790	100,646	1,628,447
อ้อย	6,275	149,125	3,482		158,882
มันสำปะหลัง	17,488	139,677	29,900	1,858	188,923
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	28,987	121,209	12,071	16,393	178,660
สับปะรด	1,312	10,895	961	306	13,474
ยางพารา		124,141	22,917	4,991	152,049
ลำไย	162	3,157		55	3,374
รวมทั้งหมด					2,323,809

เนื้อที่มาจาก <http://agri-map-online.moac.go.th/>

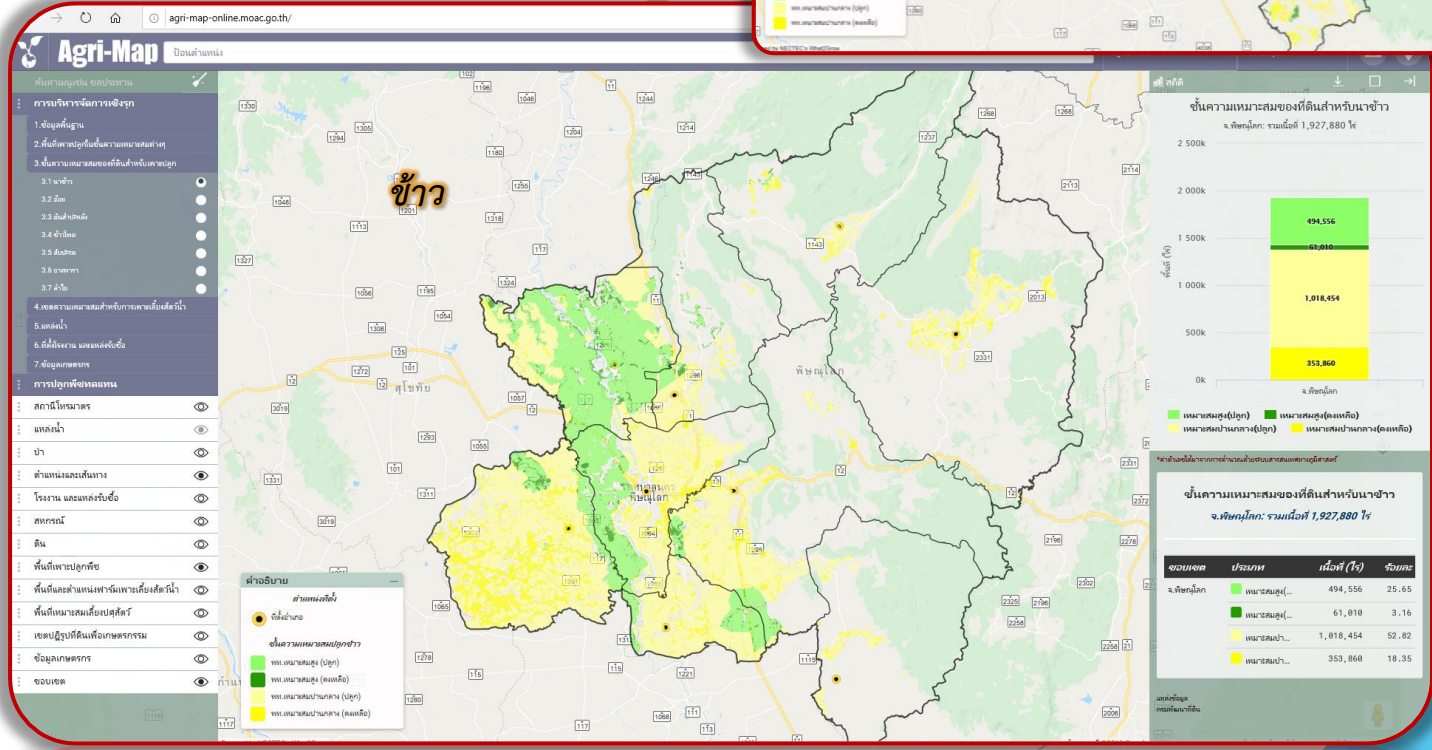
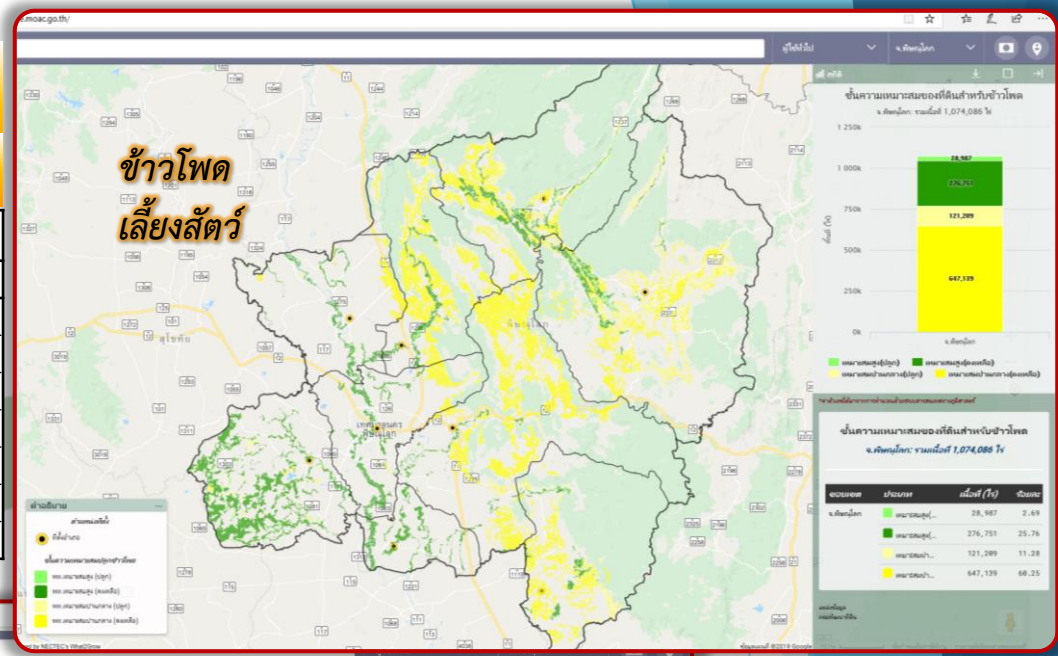

ศักยภาพตามชั้นความเหมาะสมของที่ดิน

(ยกตัวอย่างจังหวัดพิษณุโลก พืช 2 ชนิด ข้าวและข้าวโพด)

พืชเศรษฐกิจ	ชั้นความเหมาะสมของที่ดิน : เนื้อที่ (ไร่)				
	S1 (ปลูก)	S1 (คงเหลือ)	S2 (ปลูก)	S2 (คงเหลือ)	รวมทั้งหมด
นาข้าว	494,556	61,010	1,018,454	353,860	1,927,880
อ้อย	3,145	31,481	152,255	898,045	1,084,926
มันสำปะหลัง	17,488	346,793	139,677	598,466	1,102,424
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	28,987	276,751	121,209	647,139	1,074,086
สับปะรด	1,312	380,895	10,895	808,148	1,201,250
ยางพารา			124,080	1,452,213	1,576,293
ลำไย	162	381,760	3,157	851,096	1,236,175

เนื้อที่มาจาก <http://agri-map-online.moac.go.th/>

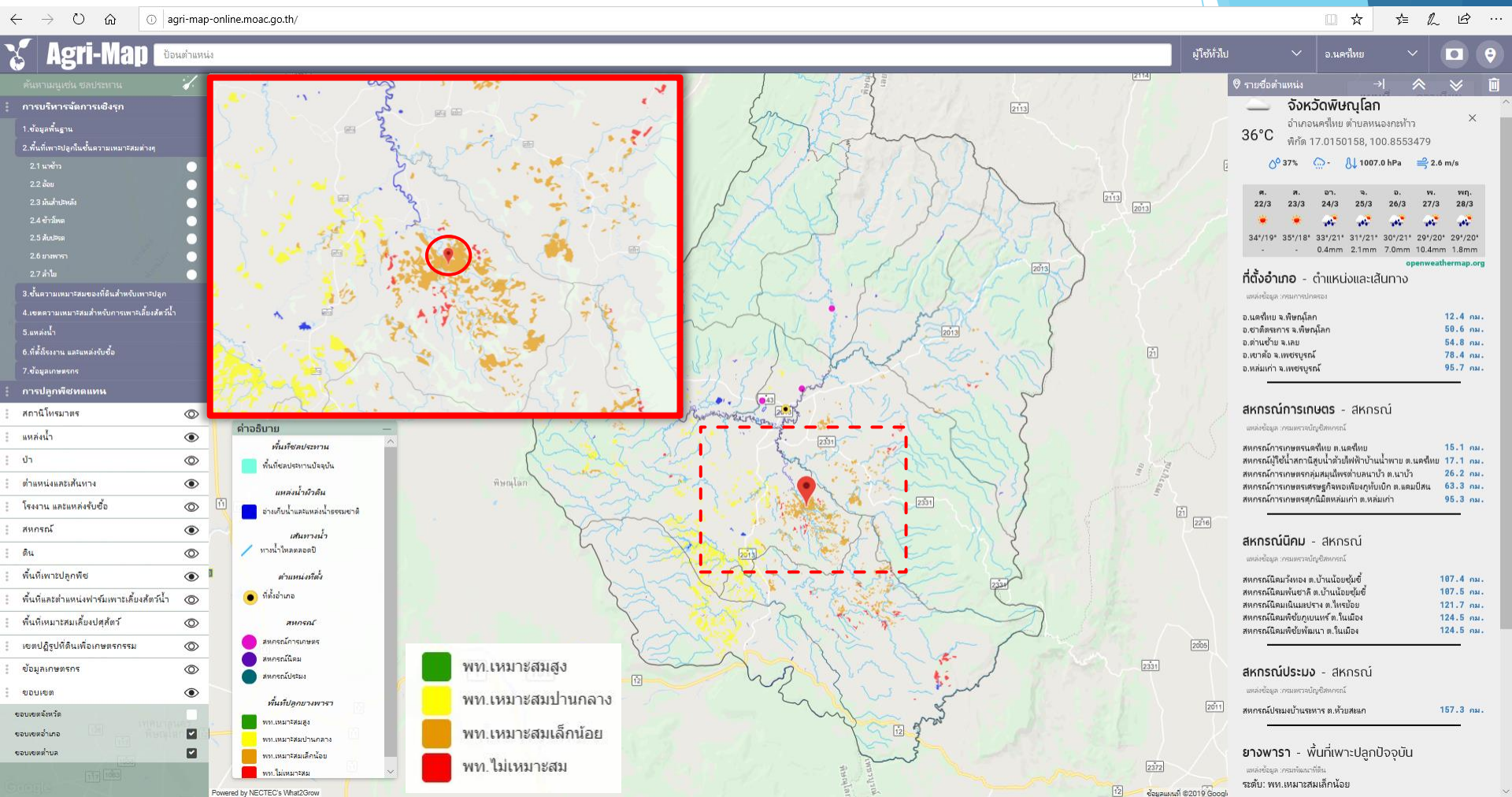
ชั้นความเหมาะสมปลูกข้าว

- พท.เหมาะสมสูง (ปลูก)
- พท.เหมาะสมสูง (คงเหลือ)
- พท.เหมาะสมปานกลาง (ปลูก)
- พท.เหมาะสมปานกลาง (คงเหลือ)

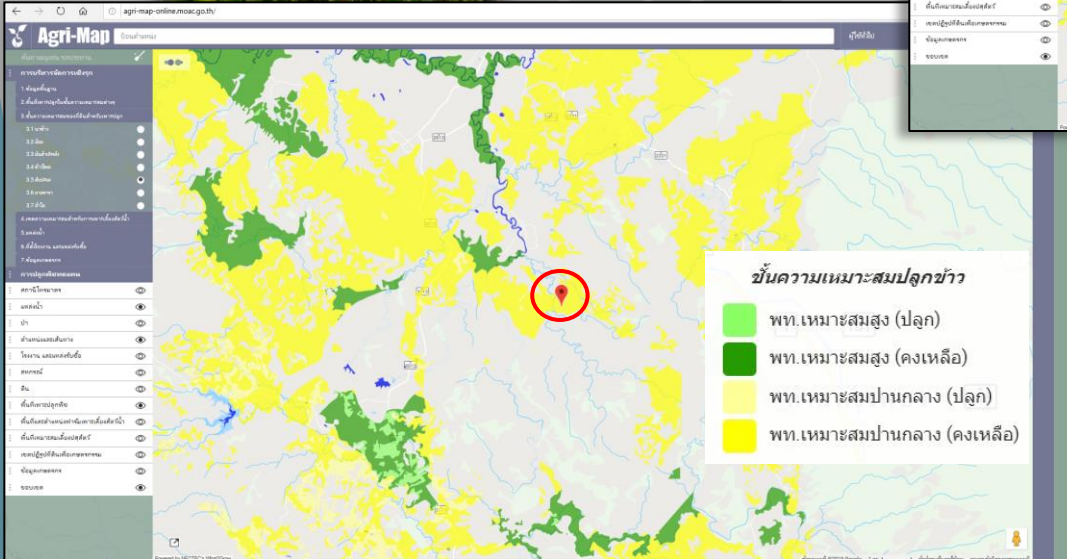
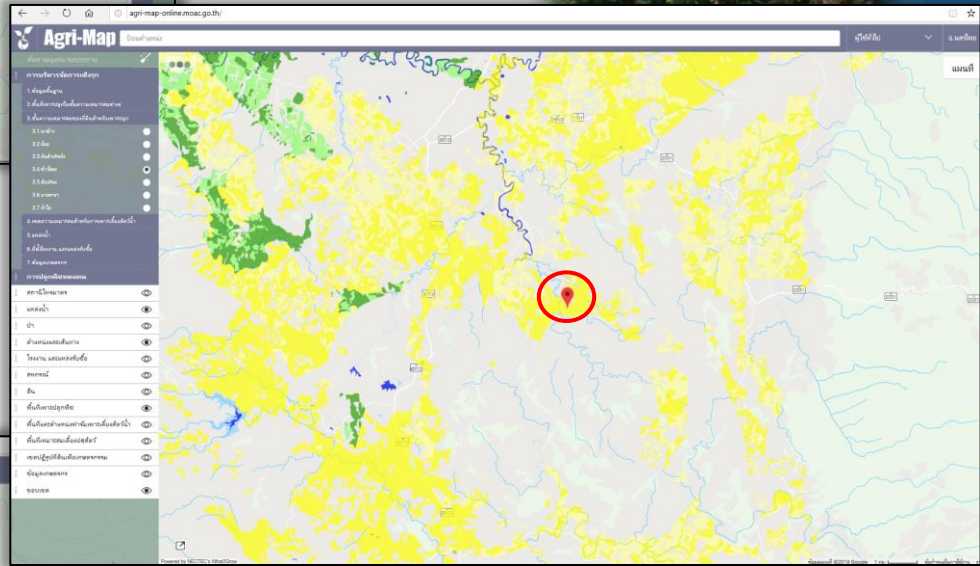
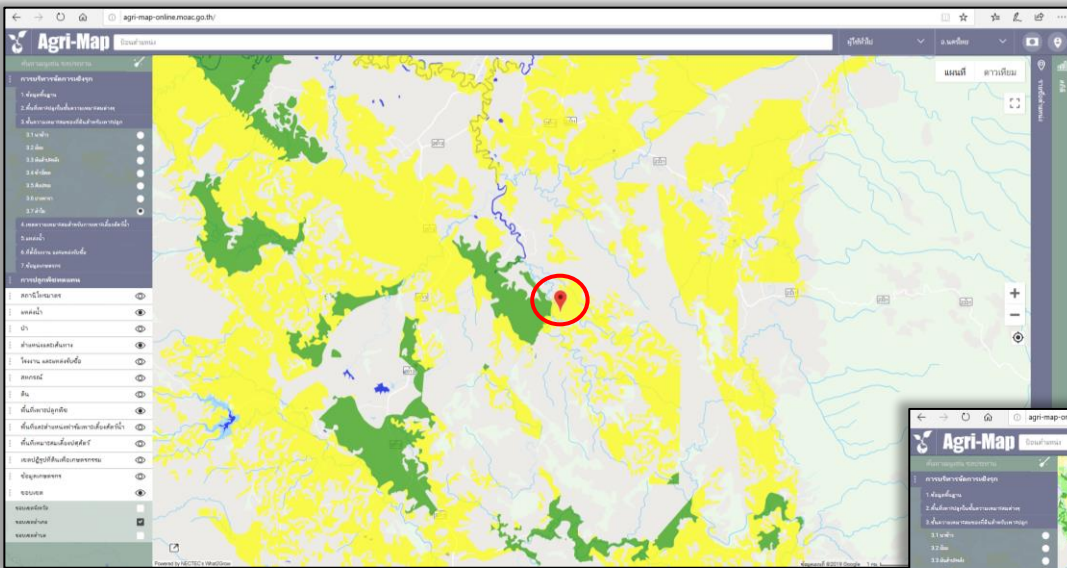
ระดับความเหมาะสมของที่ดินสำหรับพืชเศรษฐกิจ (ทางเลือก)

ประเภท	ลำไย		ข้าวโพด		สับปะรด	
	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
เหมาะสมสูง (ปลูก)	162	0.01	28,987	2.69	1,312	0.1
เหมาะสมสูง (คงเหลือ)	381,760	30.88	276,751	25.76	380,895	31.7
เหมาะสมปานกลาง (ปลูก)	3,157	0.25	121,209	11.28	10,895	0.9
เหมาะสมปานกลาง (คงเหลือ)	851,096	68.84	647,139	60.25	808,148	67.27

พื้นที่ไม่เหมาะสมของยางพารา บริเวณอำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก

ปรับเปลี่ยนยางพาราเป็นพืชทางเลือกอื่น

- ระดับความเหมาะสมปลูกข้าว**
- พท.เหมาะสมสูง (ปลูก)
 - พท.เหมาะสมสูง (คงเหลือ)
 - พท.เหมาะสมปานกลาง (ปลูก)
 - พท.เหมาะสมปานกลาง (คงเหลือ)

...	การบริหารจัดการเชิงรุก	1
...	การปลูกพืชทดแทน	2
...	สถานีโทรมาตร	👁
...	แหล่งน้ำ	👁
...	ป่า	👁
...	ตำแหน่งและเส้นทาง	👁
...	โรงงาน และแหล่งรับซื้อ	👁
...	สหกรณ์	👁
...	ดิน	3
...	พื้นที่เพาะปลูกพืช	👁
...	พื้นที่และตำแหน่งฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	👁
...	พื้นที่เหมาะสมเลี้ยงปลาสีดำ	👁
...	เขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	👁
...	ข้อมูลเกษตรกร	👁
...	ขอบเขต	👁

...	การบริหารจัดการเชิงรุก	1
1. ข้อมูลพื้นฐาน		
1.1 ขอบเขตจังหวัด	👁	
1.2 ขอบเขตการปกครอง	👁	
1.3 การใช้ที่ดิน	👁	
1.4 พท.ป่า	👁	
1.5 พท.เพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ	👁	
1.6 ทรัพยากรดิน	👁	
1.7 ดินปัญหา	👁	
2. พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่างๆ		
3. ชั้นความเหมาะสมของที่ดินสำหรับเพาะปลูก		
4. ชั้นความเหมาะสมของที่ดินสำหรับสมุนไพรมะเขือเทศ		
5. เขตความเหมาะสมสำหรับการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ		
6. แหล่งน้ำ		
7. ที่ตั้งโรงงาน และแหล่งรับซื้อ		
8. ข้อมูลเกษตรกร		

ข้อมูล
ด้านการเกษตร (ดิน น้ำ พืช)
ด้านเศรษฐศาสตร์ (ต้นทุน ผลตอบแทน)
ข้อมูลสนับสนุน (แหล่งรับซื้อ พยากรณ์อากาศ)

...	การปลูกพืชทดแทน	2
1. เลือกพืชเพาะปลูกปัจจุบัน		
1.1 ข้าว	👁	
1.2 อ้อย	👁	
1.3 มันสำปะหลัง	👁	
1.4 ข้าวโพด	👁	
1.5 สับปะรด	👁	
1.6 ปาล์มน้ำมัน	👁	
1.7 ยางพารา	👁	
1.8 กาแฟ	👁	
1.9 มะพร้าว	👁	
1.10 ลำไย	👁	
1.11 ทุเรียนเงาะมังคุด	👁	
2. เลือกพืชทดแทน		
2.1 ข้าว	👁	
2.2 อ้อย	👁	
2.3 มันสำปะหลัง	👁	
2.4 ข้าวโพด	👁	
2.5 สับปะรด	👁	
2.6 ปาล์มน้ำมัน	👁	
2.7 ยางพารา	👁	
2.8 กาแฟ	👁	
2.9 มะพร้าว	👁	

...	โรงงาน และแหล่งรับซื้อ	👁
โรงงานอุตสาหกรรม	👁	3
โรงงานด้านการเกษตร	👁	
...	สหกรณ์	👁
สหกรณ์การเกษตร	👁	
สหกรณ์นิคม	👁	
สหกรณ์ประมง	👁	
จำนวนสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร	👁	
จำนวนสหกรณ์	👁	
จำนวนสมาชิกสหกรณ์	👁	
จำนวนกลุ่มเกษตรกร	👁	
จำนวนสมาชิกกลุ่มเกษตรกร	👁	
...	นิคมสหกรณ์	👁
...	ดิน	👁
ทรัพยากรดิน	👁	
ดินปัญหา	👁	
การใช้ที่ดิน	👁	

...	สถานีโทรมาตร	👁
สสนก. (HAIL)	👁	
What2Grow (NECTEC)	👁	3
...	แหล่งน้ำ	👁
ลุ่มน้ำ	👁	
ผิวดิน	👁	
ใต้ดิน	👁	
...	ป่า	👁
พื้นที่ป่า	👁	
...	ตำแหน่งและเส้นทาง	👁
ที่ตั้งอำเภอ	👁	
แปลงใหญ่ - แปลงต้นแบบ	👁	
ศูนย์การเรียนรู้ฯ การผลิตสินค้าเกษตร	👁	
นาแปลงใหญ่ในความดูแลกรมการข้าว ปี 59	👁	
นาแปลงใหญ่ในความดูแลกรมการข้าว ปี 60	👁	
ศูนย์ปราชญ์ชาวบ้าน	👁	
ศูนย์ข้าวชุมชน	👁	
ชุมชนประมงต้นแบบ	👁	
เครือข่ายฝ่ายวิชาการท่าพรหม	👁	
บ่อโครงการพัฒนาเกษตรอินทรีย์ด้านการป...	👁	
จุดสาธิตการเรียนรู้ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์...	👁	

...	พื้นที่และตำแหน่งฟาร์มเพาะเลี้ยง...	👁
พื้นที่เพาะเลี้ยง	👁	
เขตเหมาะสมเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	👁	
ตำแหน่งฟาร์มเพาะเลี้ยง	👁	
พื้นที่โครงการด้านประมง	👁	
...	พื้นที่เหมาะสมเลี้ยงปลาสีดำ	👁
แกะ	👁	
แพะ	👁	
โคเนื้อ	👁	3
โคนม	👁	
ไก่เนื้อ	👁	
ไก่ไข่	👁	
กระบือ	👁	
สุกร	👁	
...	เขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	👁
พื้นที่ ส.ป.ก.	👁	
...	ข้อมูลเกษตรกร	👁
ครัวเรือนเกษตรกรและการถือครองที่ดิน	👁	
รายได้-หนี้สินภาคการเกษตร	👁	
รายได้เฉลี่ยจากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ปี 58 ...	👁	
หนี้สินเฉลี่ยจากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ปี 58 ...	👁	
ปัญหาที่พบมากที่สุดด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์...	👁	

หาตำแหน่งที่สนใจโดยใช้ระบุพิกัด

Latitude, Longitude 14.017147,100.819920

Agri-Map

47P 696549 1550379

47P 696549 1550379

← → ↻ Not secure | agri-map-online.moac.go.th

Agri-Map 14.017147, 100.819920 ผู้ใช้ทั่วไป ประเทศไทย

ค้นหาเมนูเช่น ชลประทาน

- การบริหารจัดการเชิงรุก
- เกษตรกรรมทดแทน
- สถานีโทรมาตร
- แหล่งน้ำ
- ป่า
- ตำแหน่งและเส้นทาง
- โรงงาน และแหล่งรับซื้อ
- สหกรณ์
- ดิน
- พื้นที่เพาะปลูกพืช
- พื้นที่และตำแหน่งฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์
- พื้นที่เหมาะสมเลี้ยงปศุสัตว์
- เขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
- ข้อมูลเกษตรกร
- ชั้นข้อมูลภูมิศาสตร์
- เส้นขอบเขต

จังหวัดปทุมธานี
อำเภอสามลูกกา ตำบลมิ่งทองกลาง
พิกัด 14.0171470, 100.8199200

พยากรณ์อากาศ

อา.	จ.	อ.	พ.	พ.	ศ.	ส.
4/4	5/4	6/4	7/4	8/4	9/4	10/4
31°/25°	33°/25°	33°/25°	34°/26°	36°/26°	36°/26°	36°/27°
17.3mm	0.5mm	5.9mm	0.4mm	0.2mm	3.5mm	1.1mm

openweathermap.org

เกษตรกรรมแนะนำ - พื้นที่เหมาะสม

- กระบือ
- ข้าว
- ไก่เนื้อ
- ไก่ไข่
- โคเนื้อ

ข้อมูลดิน - ชุดดิน

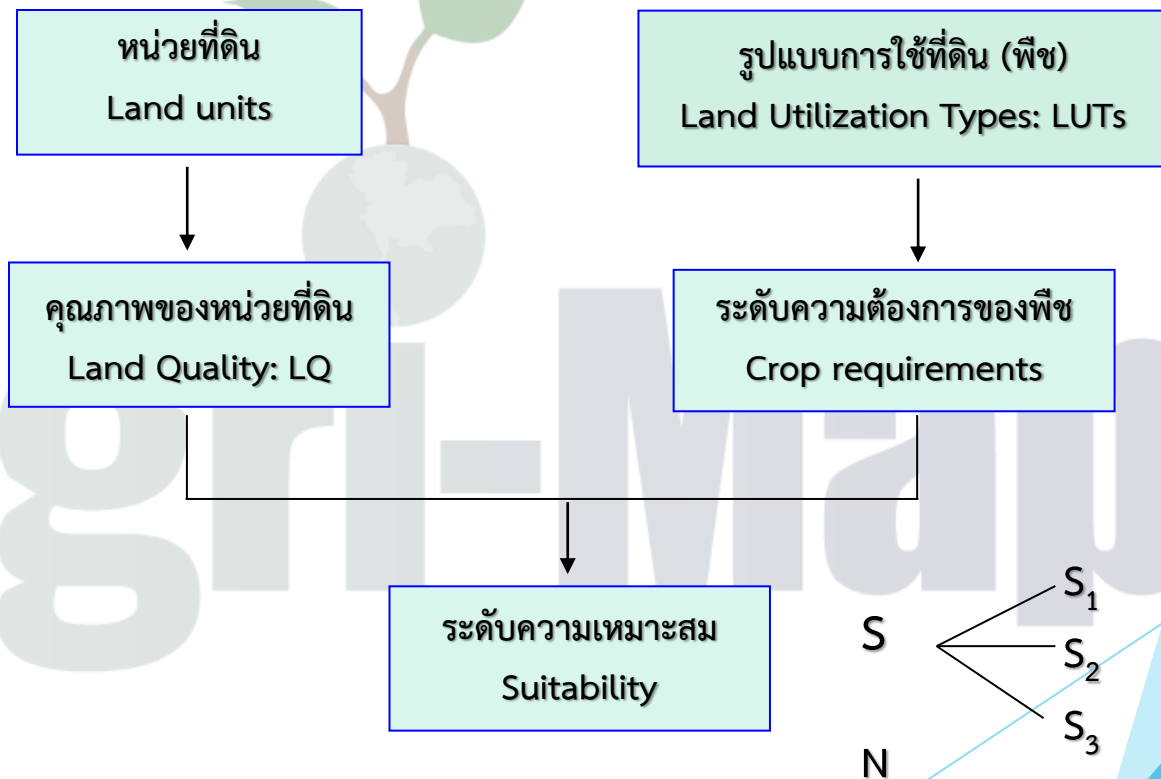
แหล่งข้อมูล: กรมพัฒนาที่ดิน

Powered by NECTEC's What2Grow

มาตราส่วน	ตารางเมตร	ไร่
4,000	20	0.25
5,000	25	0.391
10,000	50	1.563
15,000	75	3.516
25,000	125	9.766
50,000	250	39.063
250,000	1,250	976.563
1,000,000	5,000	15,625.00

การประเมินคุณภาพที่ดิน (FAO 1976, LDD revised 2007)

เป็นการประเมินความเหมาะสมของที่ดินด้านกายภาพเพื่อพิจารณา
ศักยภาพของที่ดินต่อการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทต่างๆ

กลุ่มชุดดิน 62 กลุ่ม

กลุ่มชุดดิน หน่วยของแผนที่ดินที่กรมพัฒนาที่ดินพัฒนาขึ้นมา จากชุดดินกว่า 300 ชุดดินรวมเป็น 62 กลุ่ม โดยการรวมชุดดินที่มีลักษณะ สมบัติ และศักยภาพในการเพาะปลูก รวมถึงการจัดการดินที่คล้ายคลึงกัน มาไว้เป็นกลุ่มเดียวกัน เพื่อประโยชน์ในการให้คำแนะนำ การตรวจสอบลักษณะดิน การใช้ที่ดิน และการจัดการดินที่เหมาะสมให้แก่เกษตรกร

กลุ่มชุดดินที่พบในพื้นที่ลุ่ม ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ 1-25 และกลุ่มชุดดินที่ 57-59

พบบริเวณที่ลุ่ม การระบายน้ำของดินไม่ดีการระบายน้ำของดินไม่ดี มักมีน้ำแช่ขังในฤดูฝน

กลุ่มชุดดินที่พบในพื้นที่ดอน ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ 26-56 และ 60-62

ดินที่ไม่มีน้ำแช่ขังพบบริเวณที่เป็นเนิน มีการระบายน้ำดี สภาพพื้นที่อาจเป็นที่ราบเรียบ เป็นลูกคลื่น หรือเนินเขา แบ่งออกเป็น 3 กลุ่มย่อย

ดินในพื้นที่ดอนเขตดินแห้ง ฝนตกเฉลี่ย < 1,500 มม./ปี

กลุ่มชุดดินที่ 28, 29, 30, 31, 35, 36, 37, 38, 40, 41, 44, 46, 47, 48, 49, 52, 55, 56, 60

ดินในพื้นที่ดอนในเขตดินชื้น ฝนตกเฉลี่ย > 1,500 มม./ปี

กลุ่มชุดดินที่ 26, 27, 32, 34, 39, 42, 43, 45, 50, 51, 53

ดินบนพื้นที่ลาดชันเชิงซ้อนหรือพื้นที่ภูเขา กลุ่มชุดดินที่ 62 (Slope Complex: SC)

กลุ่มชุดดิน 62 กลุ่ม

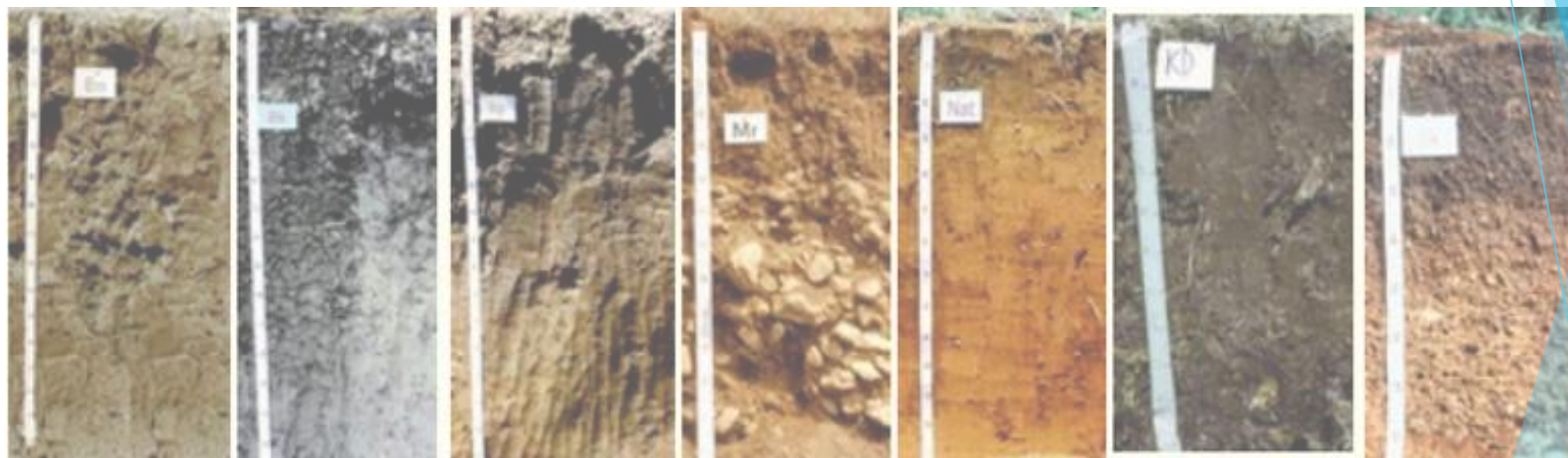
กลุ่มดินที่มีการยกกรอง กลุ่มชุดดินที่ 8

กลุ่มดินเลนชายทะเล กลุ่มชุดดินที่ 12 13

กลุ่มดินเปรี้ยวจัด กลุ่มชุดดินที่ 2 9 10 11 14

กลุ่มดินอินทรีย์ กลุ่มชุดดินที่ 57 58

กลุ่มดินเค็ม กลุ่มชุดดินที่ 20

กลุ่มดินทรายแป้ง กลุ่มชุดดินที่ 15 16

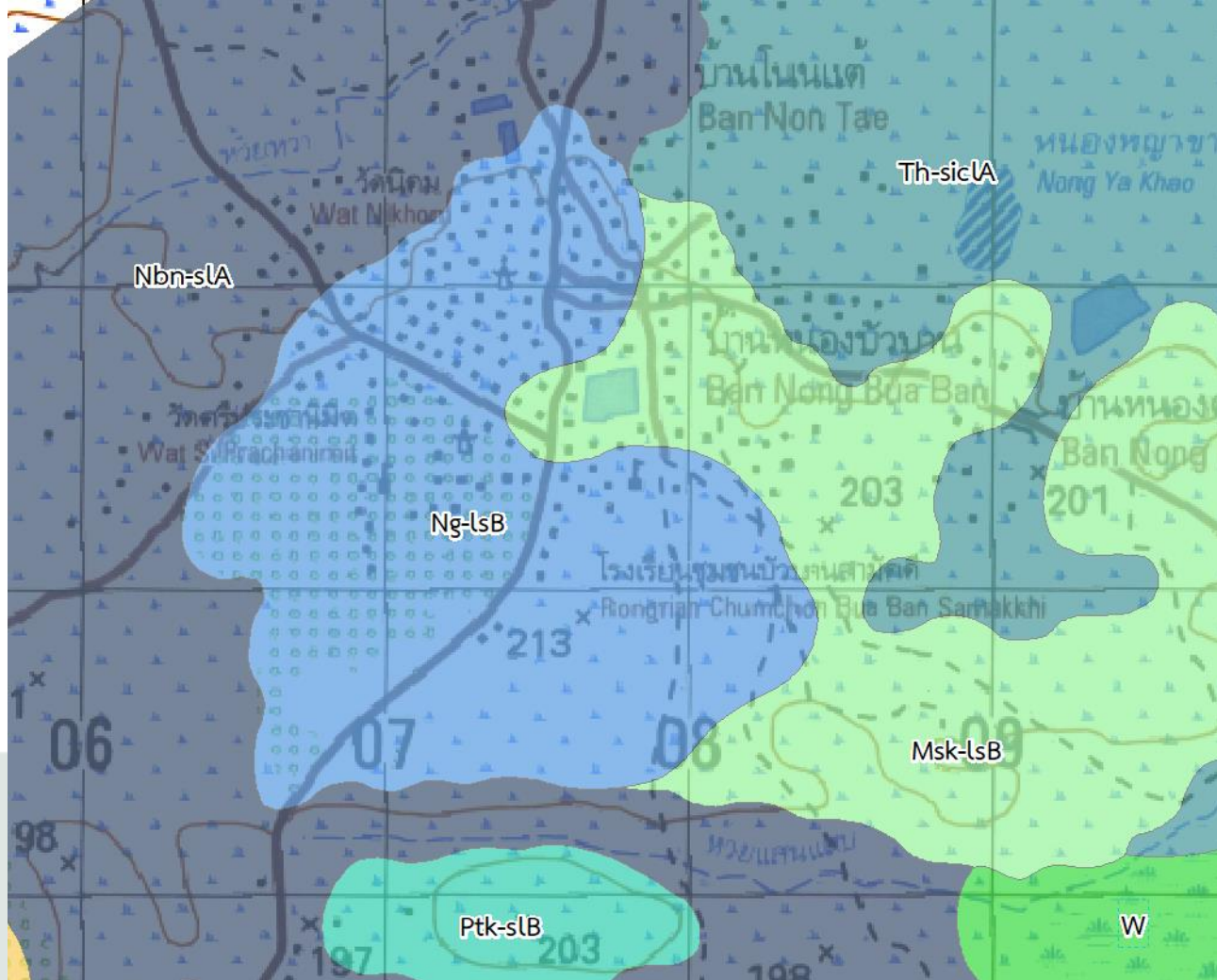
กลุ่มดินที่พบชั้นมาร์ล กลุ่มชุดดินที่ 52 54

กลุ่มดินริมแม่น้ำ กลุ่มชุดดินที่ 32 33 38

กลุ่มดินตื้น กลุ่มชุดดินที่ 25 45 46 47 48 49 51

กลุ่มดินทราย กลุ่มชุดดินที่ 23 24 42 43

กลุ่มดินตาดเชิงเขา กลุ่มชุดดินที่ 61

soilmainNE	Soilseries	SERIES_THA	Label	roup_wor	slope	texture_to	texture_lo	drainage	fertility	CEC_top	BS_top	depth	pH_top	EC	OM	P	K
Th-sic1A	Th	ชุดดินธวัชบุรี	Th	7	0-2	sic1	sic	spd	M	10-20	35-75	>150	6.0-6.5	<2	0.350	3.758	25.393
Nbn-s1A	Nbn	ชุดดินหนองบุญนา	Nbn	18	0-2	sl	scl	spd	L	<10	<35	>150	5.0-5.5	<2	0.454	5.503	26.692
Ptk-slB	Ptk	ชุดดินพระทองคำ	Ptk	40	2-5	sl	sl	mw	L	<10	<35	>150	5.0-5.5	<2	0.521	9.532	42.355
Msk-lsB	Msk	ชุดดินมหาสารคาม	Msk	41	2-5	ls	ls/sl	mw	L	<10	>35	>150	5.5-6.0	<2	0.699	10.489	54.633
Ng-lsB	Ng	ชุดดินน้ำพอง	Ng	44	2-5	ls	ls	wd	L	<10	>35	>150	5.5-6.0	<2	0.741	11.491	50.517

ข้อควรพิจารณาในการทำแผนที่

- เนื้อที่จากการคำนวณด้วย GIS ไม่เท่ากับเนื้อที่กรมการปกครอง
 - เนื้อที่ประเทศจากกรมการปกครอง 320,696,888 ไร่
 - เนื้อที่จากการคำนวณด้วย GIS 323,530,825 ไร่
- การคำนวณเนื้อที่แผนที่หลังจากการตัดแผนที่ (Clip)
 - ควรคำนวณใหม่
- แผนที่การใช้ที่ดิน พื้นที่เกษตร/ป่าไม้ตามกฎหมาย มีการเปลี่ยนแปลง
- แผนที่ดิน ชุดดินที่ 62 ถือว่าไม่มีความเหมาะสมสำหรับพืชเศรษฐกิจ

การจำแนกชั้นความเหมาะสมของที่ดิน (Land Suitability Classification)

จำแนกความเหมาะสมออกเป็น 2 อันดับ

1. อันดับที่เหมาะสม (Suitability: S)

2. อันดับความไม่เหมาะสม (Not suitability: N)

แบ่งย่อยออกเป็น 4 ชั้น

S1: ชั้นที่มีความเหมาะสมสูง

S2: ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง

S3: ชั้นที่มีความเหมาะสมเล็กน้อย

N: ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม

ระดับค่าพิสัย (Factor rating)	% optimum yield (ผลผลิตที่ เหมาะสม)	การจัดการเพื่อให้ได้ผลผลิต 80% ของ optimum yield
S1: Highly suitable	มากกว่า 80	ไม่มี
S2: Moderately suitable	40-80	จำเป็นต้องมี สามารถปฏิบัติได้ และมี ความเป็นไปได้เชิงเศรษฐกิจ
S3: Marginally suitable	20-40	จำเป็นต้องมี สามารถปฏิบัติได้ และ เหมาะสมด้านเศรษฐกิจบางกรณี
N: Not suitable	น้อยกว่า 20	ข้อจำกัดนั้นๆ ยากหรือไม่สามารถแก้ไขได้ ด้วยการจัดการ

$$* \% \text{ optimum yield} = \frac{\text{expected yield} \times 100}{\text{optimum yield}}$$

แนวทางการจัดการพื้นที่ปลูกข้าวตามข้อจำกัดแต่ละระดับความเหมาะสม

คุณภาพที่ดินสำหรับข้าว	แนวทางการจัดการตามระดับความเหมาะสม			
	S1	S2	S3	N
ความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช (m)	-	มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำแบบง่ายเพื่อเพิ่มความสามารถในการอุ้มน้ำของดิน เช่น เพิ่มอินทรีย์วัตถุในดินเตรียมแหล่งน้ำในไร่นาไว้ใช้เวลาฝนทิ้งช่วง	มีการปรับปรุงแปลงนาเพื่อช่วยเก็บกักน้ำให้มากขึ้น สร้างแหล่งน้ำเสริมทดแทนปริมาณฝนที่มียังเพียงพอ	การแก้ปัญหาให้ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจที่ไม่คุ้มค่าในการลงทุน
ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร (s)	ใส่ปุ๋ยในระดับปกติตามคำแนะนำ	ใส่ปุ๋ยในระดับสูงกว่าระดับปกติเล็กน้อย	ใส่ปุ๋ยในระดับสูงกว่าระดับปกติ	ต้องใส่ปุ๋ยในระดับสูง ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจที่ไม่คุ้มค่าในการลงทุน
ความจุในการดูดซับธาตุอาหาร (n)	-	มีการปรับปรุงโครงสร้างของดินโดยการเพิ่มปริมาณอินทรีย์วัตถุ	มีการปรับปรุงโครงสร้างของดินโดยการเพิ่มปริมาณอินทรีย์วัตถุในปริมาณสูง	การแก้ปัญหาให้ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจที่ไม่คุ้มค่าในการลงทุน
สภาวะการหยั่งลึกของราก (r)	-	มีการปรับปรุงโครงสร้างของดินโดยการเพิ่มปริมาณอินทรีย์วัตถุ	มีการปรับปรุงโครงสร้างของดินโดยการเพิ่มปริมาณอินทรีย์วัตถุ	การแก้ปัญหาให้ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจที่ไม่คุ้มค่าในการลงทุน
ความเสียหายจากน้ำท่วม (f)	-	จัดการระบบระบายน้ำโดยการขุดลอกคูคลองระบายน้ำ	- มีการวางแผนระบบการปลูกข้าวให้สอดคล้องกับเวลาและระดับน้ำท่วม - สร้างระบบระบายและป้องกันน้ำท่วม	การแก้ปัญหาให้ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจที่ไม่คุ้มค่าในการลงทุน
การมีเกลือมากเกินไป (x)	-	มีการปรับปรุงโครงสร้างของดินโดยการเพิ่มปริมาณอินทรีย์วัตถุ	- มีการปรับปรุงโครงสร้างของดินโดยการเพิ่มปริมาณอินทรีย์วัตถุ - ใช้ระบบน้ำล้างคราบเกลือลดความเค็ม	การแก้ปัญหาให้ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจที่ไม่คุ้มค่าในการลงทุน
สารพิษ (z)	-	- มีการปรับปรุงโครงสร้างของดินโดยการเพิ่มปริมาณอินทรีย์วัตถุ - ใช้ปุ๋ยปริมาณเล็กน้อยเพื่อลดความเป็นกรดของดิน	- มีการปรับปรุงโครงสร้างของดินโดยการเพิ่มปริมาณอินทรีย์วัตถุ - ใช้ปุ๋ยปริมาณสูงเพื่อลดความเป็นกรดของดิน	การแก้ปัญหาให้ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจที่ไม่คุ้มค่าในการลงทุน

Land Quality (คุณภาพที่ดิน)	Soil Property
Moisture availability (m) ความชื้นที่เป็นประโยชน์	ปริมาณน้ำฝน, เนื้อดิน
Oxygen availability (o) ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช	การระบายน้ำของดิน
Nutrient availability (s) ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน
Nutrient retention (n) ความจุในการดูดซับธาตุอาหาร	C.E.C, %BS
Root conditions (r) สภาพการหยั่งลึกของราก	ความลึกของดิน

สมบัติดินที่ใช้ประเมิน: 1)เนื้อดิน, 2)การระบายน้ำของดิน, 3)ความลึกของดิน, 4)ความอุดมสมบูรณ์ของดิน, 5)C.E.C, 6)%BS, และ 7)ปริมาณน้ำฝน

การประเมินความเหมาะสมของที่ดิน โดยการจับคู่ระหว่างคุณภาพที่ดินและความต้องการใช้ที่ดิน

Land Quality	Diagnostic factor	Land Suitability rating	
		ข้าวโพด	ข้าวโพด + ปุ๋ย
1. Temperature regime	อุณหภูมิเฉลี่ย	S1	S1
2. Moisture availability: m	ปริมาณน้ำสำหรับพืช	S1	S1
3. Oxygen availability: o	การระบายน้ำ	S1	S1
4. Nutrient availability: s	ความอุดมสมบูรณ์	S2	S1
5. Nutrient retention: n	C.E.C.	S2	S1
	%B.S.	S2	S1
6. Rooting Condition: r	Effective soil depth	S1	S1
	Root penetration	S1	S1
ชั้นความเหมาะสมรวม		S2sn	S1

ตัวกำหนดคุณภาพที่ดิน Land Quality: Limitations	แนวทางแก้ไข
1. Radiation regime (u) ความเข้มของแสงอาทิตย์	<ul style="list-style-type: none"> - เลือกปลูกพืชให้เหมาะสมกับฤดูกาล - ให้ไปเพิ่มความยาวนานของแสง
2. Temperature regime (t) อุณหภูมิ	<ul style="list-style-type: none"> - เลือกปลูกพืชให้เหมาะสมกับฤดูกาล - ปลูกพืชในโรงเรือน
3. Moisture availability (m) ความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช	<ul style="list-style-type: none"> - หาแหล่งน้ำเพิ่มเติม - มีมาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำ เพื่อเก็บน้ำในดินให้มากขึ้น - เพิ่มปริมาณอินทรีย์วัตถุ เพื่อปรับโครงสร้างดิน
4. Oxygen availability (o) ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช	<ul style="list-style-type: none"> - เพิ่มปริมาณอินทรีย์วัตถุ เพื่อปรับโครงสร้างดิน - มีการปรับรูปแปลงนา เพื่อเก็บและระบายน้ำให้เป็นประโยชน์ต่อพืช
5. Nutrient availability (s) ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร	<ul style="list-style-type: none"> - เพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน ด้วยปุ๋ยอินทรีย์และเคมี - มีมาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำ เพื่อลดการสูญเสียธาตุอาหารพืชจากน้ำไหลบ่าหน้าดิน

ตัวกำหนดคุณภาพที่ดิน Land Quality: Limitations	แนวทางแก้ไข
6. Nutrient retention (n) ความจุในการดูดซับธาตุอาหาร	<ul style="list-style-type: none"> - เพิ่มปริมาณอินทรีย์วัตถุ เพื่อช่วยในการดูดซับธาตุอาหารพืช
7. Root conditions (r) สภาวะการหยั่งลึกของราก	<ul style="list-style-type: none"> - เพิ่มปริมาณอินทรีย์วัตถุ เพื่อปรับโครงสร้างดิน - มีมาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำ เพื่อลดการชะล้างหน้าดิน
8. Flood hazard (f) ความเสียหายจากน้ำท่วม	<ul style="list-style-type: none"> - มีมาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำ โดยการยกร่องเพื่อปลูกพืชบนคันดิน
9. Excess of salts (x) การมีเกลือมากเกินไป	<ul style="list-style-type: none"> - มีมาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำ ให้สามารถควบคุมน้ำให้ล้างคราบเกลือได้ - เพิ่มปริมาณอินทรีย์วัตถุในดิน เพื่อลดการระเหยของน้ำในดิน
10. Soil toxicities (z) สารพิษ(จากสารประกอบกำมะถัน)	<ul style="list-style-type: none"> - มีการปรับรูปแปลงนา ให้สามารถใช้น้ำล้างกรดได้ - ใช้ปูนแก้ความเป็นกรด - ใช้ปุ๋ยอินทรีย์เพื่อปรับปรุงโครงสร้างของดิน

ตัวกำหนดคุณภาพที่ดิน Land Quality: Limitations	แนวทางแก้ไข
11. Soil workability (k) สภาวะการเขตกรรม	<ul style="list-style-type: none"> - เพิ่มปริมาณอินทรีย์วัตถุ เพื่อปรับโครงสร้างดิน - มีการปรับปรุงแปลงนา ให้ง่ายต่อการไถพรวน
12. Potential for mechanization (w) ศักยภาพการใช้เครื่องจักร	<ul style="list-style-type: none"> - มีการปรับปรุงแปลงนา ให้พื้นที่ที่มีความราบ เรียบ สม่ำเสมอ และมีการทำทางลำเลียงที่เหมาะสม - เลือกชนิดพื้นที่ปลูกให้เหมาะสมกับพื้นที่
13. Erosion hazard (e) ความเสียหายจากการกัดกร่อน	<ul style="list-style-type: none"> - มีมาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำทั้งมาตรการวิธีกล และวิธีพืช เพื่อลดการเคลื่อนย้ายตะกอนดิน และควบคุมน้ำไหลบ่าหน้าดิน - มีการปลูกพืชคลุมดิน เพื่อลดความรุนแรงของเม็ดฝนกระทบผิวดิน

แผนที่ทางเลือกพืชเศรษฐกิจ LDD Zoning

- เป็นแอปพลิเคชันที่ประกอบด้วยชั้นข้อมูล ความเหมาะสมพืชเศรษฐกิจ 13 ชนิดพืช
- สนับสนุนการทำงานของเจ้าหน้าที่ในพื้นที่
- ผู้บริหารสามารถดูข้อมูลเชิงพื้นที่ในรูปแบบ Web Application จากฟังก์ชัน Dashboard
- เกษตรกร ประชาชน หรือ ผู้สนใจ สามารถวิเคราะห์เชิงพื้นที่

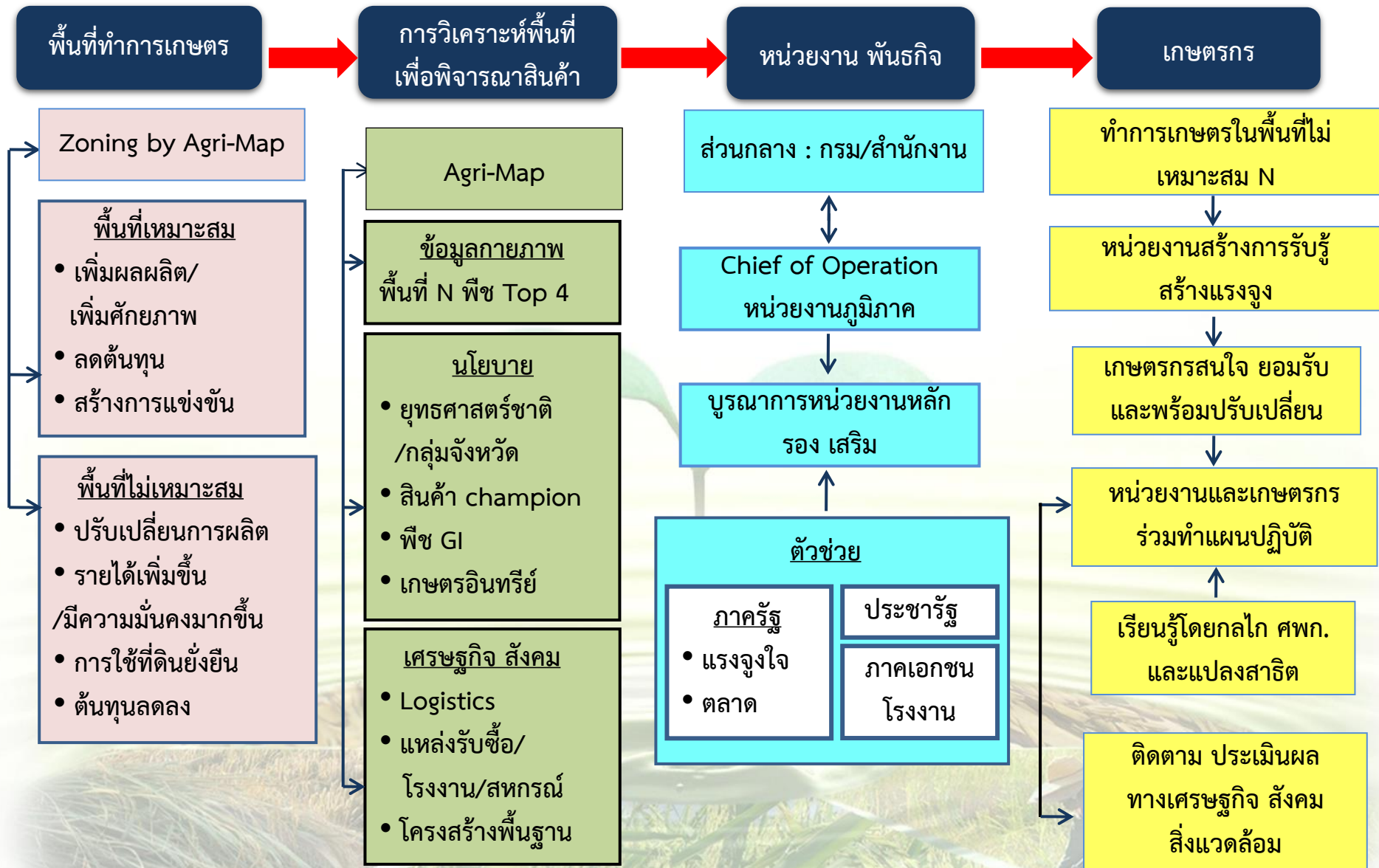

ขั้นตอนการทำ Red Line

กลไกการขับเคลื่อน

การใช้ Agri-Map ในการสร้างการปรับเปลี่ยน

แผนการปรับเปลี่ยนพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม

เป้าหมาย
ปลายทาง

เกษตรกรปลูกพืช
/เลี้ยงสัตว์
เหมาะสมกับศักยภาพ
ของพื้นที่
ตรงความต้องการ
ของตลาด

ต้องทำอะไร

ปรับ S3, N ข้าว → อ้อย
ไม้ผล
หม่อน
ปรับ S3, N ข้าว → พืชอาหารสัตว์
ปรับ S3, N ข้าว → ประมงน้ำจืด
ปรับ S3, N ข้าว → เกษตรผสมผสาน

ปรับ S3, N ยางพารา → ไม้ผล ไม้ยืนต้น

กิจกรรม
สำคัญ

- กำหนดพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม
- โอกาสของกิจกรรมใหม่ที่
ที่เหมาะสมกับพื้นที่และ
สอดคล้องกับตลาด
- สนับสนุนการปรับเปลี่ยน
- ให้ความรู้ด้านบัญชี การตลาด
- ให้ความรู้ด้านการจัดการพืช
สัตว์ ปลา

หน่วยงาน

หน่วยงานภูมิภาค

บูรณาการ
หน่วยงานหลัก/
รอง/เสริม
พต. กสก. กวก.
ปศ. กปม. ส.ป.ก.
มม. กตส. สศก

กยท.

แนวทางการปฏิบัติ

1. **สร้างการรับรู้** โดยให้เกษตรกรทราบว่าการผลิตในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมจะให้ผลตอบแทนต่ำ มีความเสี่ยงสูง และการปรับเปลี่ยนจะให้ผลตอบแทนดีกว่า
2. สร้างการ**เชื่อมโยงของตลาด/โรงงาน** เพื่อรองรับความเสี่ยง
3. **คัดเลือกเกษตรกร** ที่สนใจและต้องการปรับเปลี่ยนจากพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมเป็นการผลิตสินค้าชนิดใหม่
4. **ชี้แจงรายละเอียด**โครงการ กิจกรรม การสนับสนุนของหน่วยงานราชการ/เครือข่าย
5. **จัดทำแผนปฏิบัติการ**รายชนิดสินค้า เพื่อบูรณาการกิจกรรม
6. ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ **อบรมเจ้าหน้าที่และเกษตรกร**
7. **ติดตามการเปลี่ยนแปลง** เพื่อปรับเข้าสู่รูปแบบแปลงใหญ่และเกษตรผสมผสาน

การดำเนินโครงการฯ จะคำนึงถึง

1. ปัจจุบันเกษตรกรทำการผลิตอยู่ในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมโดยเฉพาะข้าว ยางพารา ซึ่งผลผลิตเกินความต้องการของตลาดอยู่มาก
2. ใช้แผนที่ Agri-Map เป็นแผนที่นำทางในการหากิจกรรมใหม่ที่เหมาะสม
3. เกษตรกรสมัครใจที่จะปรับเปลี่ยนโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐสนับสนุนในด้านองค์ความรู้ ข้อมูล ปัจจัยการผลิตบางส่วน เช่น พันธุ์พืช พันธุ์ปลา สารปรับปรุงดิน
4. ผลิตสินค้าเกษตรชนิดใหม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ทั้งตลาดขนาดใหญ่ในแบบอุตสาหกรรมเกษตร เช่น โรงงานน้ำตาล หรือตลาดในจังหวัด เช่น ปศุสัตว์ ผลไม้ หรือตลาดในท้องถิ่น เช่น พืชผัก
5. ปรับเปลี่ยนทีละส่วนเพื่อให้แน่ใจว่าเกษตรกรสามารถทำได้ แล้วค่อยเพิ่มขึ้นในปีต่อไป
6. บางบริเวณหากเกษตรกรปลูกเพื่อยังชีพหรือเพื่อความมั่นคงทางอาหารก็จะเสริมปัจจัยการผลิตที่เกี่ยวข้องให้เกษตรกรมีผลผลิตที่เพิ่มขึ้น
7. ส่งเสริมให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนในพื้นที่ใกล้เคียงกันหรือเป็นกลุ่ม เพื่อง่ายต่อการจัดการผลผลิตหรือการตลาดต่อไป

ความเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ยุทธศาสตร์กระทรวงฯ และโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map)

ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : การสร้างความสามารถในการแข่งขัน

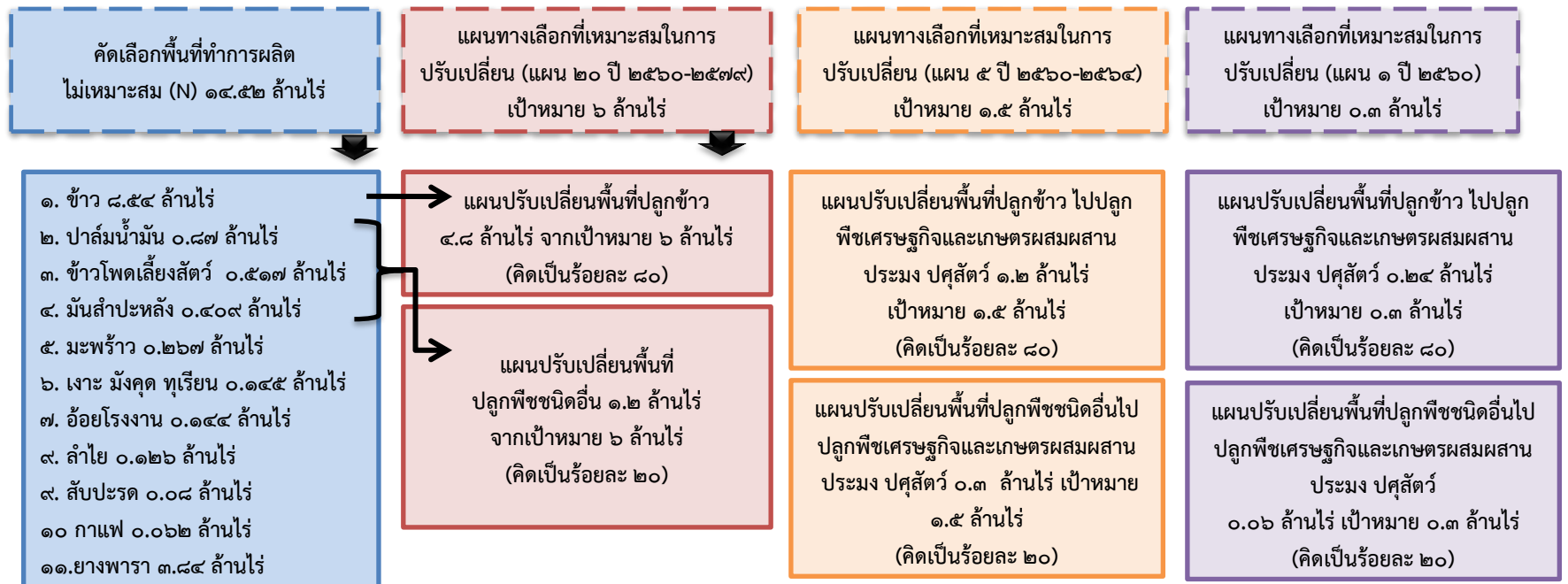
ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ : การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

แผนบูรณาการการพัฒนา
ศักยภาพการผลิตภาคการเกษตร

เป้าหมายที่ ๒ : ลดต้นทุนการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรเพื่อเพิ่มโอกาส
ในการแข่งขันและการพัฒนาที่ยั่งยืน

แผนขับเคลื่อนโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๖๐-๒๕๗๙)
เป้าหมายการปรับเปลี่ยนกิจกรรมในพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) เป้าหมาย ๖ ล้านไร่

ผลการดำเนินงานตั้งแต่ปีงบประมาณ 2559-2563

ผลสัมฤทธิ์

เกษตรกรสามารถใช้ประโยชน์ที่ดินได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม
จำนวน 733,674 ไร่
เกษตรกรได้รับประโยชน์ทั้งสิ้น 119,743 ราย

ผลลัพธ์

ปี 2559	ปรับเปลี่ยนแล้ว	32,618 ไร่	เกษตรกร	10,502 ราย	ใน	49 จังหวัด
ปี 2560	ปรับเปลี่ยนแล้ว	157,701 ไร่	เกษตรกร	30,444 ราย	ใน	53 จังหวัด
ปี 2561	ปรับเปลี่ยนแล้ว	270,167 ไร่	เกษตรกร	43,313 ราย	ใน	67 จังหวัด
ปี 2562	ปรับเปลี่ยนแล้ว	138,596 ไร่	เกษตรกร	14,048 ราย	ใน	68 จังหวัด
ปี 2563	ปรับเปลี่ยนแล้ว	134,580 ไร่	เกษตรกร	17,720 ราย	ใน	63 จังหวัด

ผลตอบแทนในทางเศรษฐกิจของการดำเนินงานที่ผ่านมา

ผลตอบแทนในทางเศรษฐกิจหลังการปรับเปลี่ยนที่ผ่านมาทุกกิจกรรมมีแนวโน้มให้ผลตอบแทนที่ดีกว่าเดิม ซึ่งมีตัวอย่างของผลตอบแทนบางกิจกรรมได้ ดังนี้

จากการประเมินของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ในฤดูการผลิต 2560/61 พบว่าเกษตรกรที่ปลูกข้าวไม่เหมาะสมเปลี่ยนเป็นพืชอื่นมีผลตอบแทนสุทธิเพิ่มขึ้นมากกว่าการปลูกข้าว 1,021 บาท/ไร่/ปี เมื่อแยกตามชนิดสินค้า พบว่า

ปลูกอ้อยโรงงานมีผลตอบแทนเพิ่มขึ้นมากกว่าการปลูกข้าว	3,322	บาท/ไร่/ปี
ปลูกมันสำปะหลังได้ผลตอบแทนเพิ่มขึ้นมากกว่าการปลูกข้าว	475	บาท/ไร่/ปี
ปลูกหญ้าเลี้ยงสัตว์ได้ผลตอบแทนเพิ่มขึ้นมากกว่าการปลูกข้าว	9,501	บาท/ไร่/ปี
เลี้ยงปลาได้ผลตอบแทนเพิ่มขึ้นมากกว่าการปลูกข้าว	4,782	บาท/ไร่/ปี
ปลูกหม่อนได้ผลตอบแทนเพิ่มขึ้นมากกว่าการปลูกข้าว	6,788	บาท/ไร่/ปี
เกษตรผสมผสานได้ผลตอบแทนเพิ่มขึ้นมากกว่าการปลูกข้าว	1,471	บาท/ไร่/ปี

A man with a halo effect around his head, wearing a blue traditional-style shirt, stands in a field of tall green grass. He is smiling and giving a thumbs-up gesture. The background shows a cloudy sky and a distant structure on a hill.

**ตัวอย่างเกษตรกร
ที่ทำการปรับเปลี่ยน**

ตัวอย่างผลตอบแทน-รายได้ จากการปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม

นางประกาย สิทธิศรีจันทร์ เกษตรกร หมู่ที่ 5 ตำบลหินเหล็กไฟ อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์
ปรับเปลี่ยนพื้นที่ปลูกข้าวในพื้นที่ไม่เหมาะสมเป็นเกษตรผสมผสาน
ปลูกกล้วย พักทอง พริก หอมแดง ถั่วฝักยาว มะพร้าว น้ำหอม มะม่วง เลี้ยงเป็ด เลี้ยงไก่ และพืชผักสวนครัว
และเก็บผลผลิตไปขายในตลาดท้องถิ่น มีรายได้เฉลี่ยวันละประมาณ 300-400 บาท

ตัวอย่างผลตอบแทน-รายได้ จากการปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม

นายอุดมกิจ แก้วประทุม เกษตรกร หมู่ที่ 3 ตำบลปามะนาว อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น
ปรับเปลี่ยนพื้นที่ปลูกข้าวในพื้นที่ไม่เหมาะสมเป็นอ้อยโรงงาน
โดยขายท่อนพันธุ์อ้อยให้แปลงข้างเคียง มีรายได้ 25,000 บาท/ไร่
นอกจากนี้ยังแบ่งพื้นที่ปลูกข้าวโพดเหนียวพันธุ์แต้มม่วง 1 ไร่ และถั่วฝักยาว 2 งาน เป็นพืชหลังนา

จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

แสวง แจ่มจันทร์ เบอร์โทร ๐๙๐-๗๖๑๐๗๑

สถานที่ตั้งแปลงต้นแบบ หมู่ที่ ๖ ตำบลธงชัย อำเภอบางสะพานน้อย
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ปรับเปลี่ยนจาก **ข้าว** เป็น **ปาล์มน้ำมัน** จำนวนพื้นที่ที่ปรับเปลี่ยน ๕ ไร่ ๒ งาน
พิกัดแปลง โชน ๔๗ X ๕๕๙๗๐๐ Y ๑๒๕๒๗๙๑

รายได้เฉลี่ยต่อไร่

พืชเดิม ข้าว รายได้จากการปลูกข้าว ๑ รอบ (๔ เดือน) ๕,๖๔๐ บาทต่อไร่ (ผลผลิตเฉลี่ย ๔๗๐ กิโลกรัมต่อไร่ ราคาจำหน่ายเฉลี่ย กิโลกรัมละ ๑๒ บาท) รายได้สุทธิ เท่ากับ ๔,๖๔๐ - ๒,๖๘๕ = ๒,๙๕๕ บาทต่อไร่รวมรายได้สุทธิต่อปี เท่ากับ ๕,๙๑๐ บาทต่อไร่ต่อปี (กรณีทำข้าว ๒ รอบต่อปี) ซึ่งในช่วงที่ผ่านมา มีน้ำท่วมหลายครั้งทำให้ประสบปัญหาขาดทุน

พืชใหม่ ปาล์มน้ำมัน ระหว่างรอผลผลิตวางแผนการเลี้ยงปลาในร่องน้ำ เนื่องจากพื้นที่ไม่สามารถปลูกพืชผักเนื่องจากน้ำท่วมขังซ้ำซาก

ประเด็นผลสำเร็จที่เกิดจากการปรับเปลี่ยนการปลูกพืช การปรับเปลี่ยนการปลูกข้าวเป็นปาล์มน้ำมันซึ่งเป็นพืชยืนต้น

ในบางส่วนของพื้นที่ที่มีน้ำท่วมขังซ้ำซากไม่สามารถปลูกข้าวได้ เป็นทางเลือกเพิ่มเติมจากเดิมที่ปลูกข้าวเพียงอย่างเดียวประกอบกับพื้นที่ดังกล่าวมีความเหมาะสมในการปลูกปาล์มน้ำมันและมีตลาดรองรับผลผลิตในพื้นที่

ต้นทุนเฉลี่ยต่อไร่

ก่อนปรับเปลี่ยน (พืชเดิม ข้าว)			หลังปรับเปลี่ยน (พืชใหม่ ปาล์มน้ำมัน)	
ที่	รายการ	ราคา (บาท)	รายการ	ราคา (บาท)
๑	ค่าเตรียมดิน	๒๗๕	ค่าเตรียมดิน (ขุดบ่อและยกร่องปรับพื้นที่) <i>*พื้นที่น้ำท่วมซ้ำซาก</i>	๙,๐๐๐
๒	ค่าพันธุ์ (เปลี่ยนทุกปี)	๓๐๐	ค่าต้นพันธุ์ (ประมาณ ๒๔ ต้น/ไร่)	๑,๙๒๐
๓	ปุ๋ยเคมี ยากำจัดวัชพืช/ศัตรูพืช	๙๐๐	ปุ๋ยเคมี + อินทรีย์	๑,๙๒๔
๔	ค่าจ้างรถเก็บเกี่ยว	๖๐๐		
๕	ค่ารถขนส่ง (กิโลกรัมละ ๑.๓ บาท)	๖๑๐		
รวมต้นทุนเฉลี่ยต่อ ๑ รอบ (บาท/ไร่)		๒,๖๘๕	รวมต้นทุนเฉลี่ย (บาท/ไร่) (ปีที่ ๑)	๑๒,๘๔๔
** การปลูกข้าวไม่เกิน ๒ รอบ/ปี			รวมต้นทุนเฉลี่ย (บาท/ไร่) (ปีที่ ๒)	๑,๕๒๐
รายได้ต่อ ๑ รอบ (๔๗๐ กก./ไร่ ราคา ๑๒ บาท/กก.)		๕,๖๔๐	รายได้คาดการณ์ว่าจะให้ผลผลิตในปีที่ ๓	-

จังหวัดร้อยเอ็ด

ปริญญ์ ชูศรีवास เบอร์โทร ๐๘๘-๕๕๗๑๕๒๙

สถานที่ตั้งแปลงต้นแบบ ๑๓๗ หมู่ที่ ๗ ตำบลบัวคำ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด

ปรับเปลี่ยนจาก **ข้าว** เป็น **มันสำปะหลัง** จำนวนพื้นที่ที่ปรับเปลี่ยน ๕ ไร่

พิกัด โชน ๔๘ X ๓๗๐๕๑๖ Y ๑๘๐๑๓๓๐

ก่อนปรับเปลี่ยน (ข้าว)

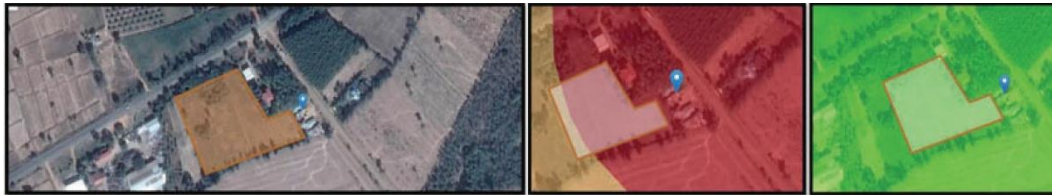

พืชเดิม ข้าว รายได้จากการปลูกข้าว ๑ ฤดูนาปี ๓,๘๐๐ บาทต่อไร่ (ผลผลิตเฉลี่ย ๓๘๐ กิโลกรัมต่อไร่ ราคาจำหน่ายเฉลี่ย กิโลกรัมละ ๑๐ บาท) รายได้สุทธิ เท่ากับ ๓,๘๐๐ - ๒,๔๐๐ = ๑,๔๐๐ บาทต่อไร่

พืชใหม่ มันสำปะหลัง จะได้ผลผลิต ๖ ตันต่อไร่ ซึ่งราคา ณ เดือน มิถุนายน ๒๕๖๑ ราคา ๓ บาท จะมีรายได้ ๑๘,๐๐๐ บาท คิดเป็นรายได้สุทธิ ๑๘,๐๐๐ - ๕,๕๐๐ = ๑๒,๕๐๐ บาทต่อไร่

ประเด็นผลสำเร็จที่เกิดจากการปรับเปลี่ยนการปลูกพืช การปรับเปลี่ยนการปลูกข้าวเป็นมันสำปะหลังซึ่งเป็นพืชไร่ โดยใช้ต้นทุนในการผลิตต่ำ ประกอบกับราคา ณ ปัจจุบันที่มีราคาค่อนข้างดี จึงทำให้ไม่ขาดทุนในการปรับเปลี่ยน ปัจจุบันเป็นสมาชิกศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) และเข้าร่วมโครงการแปลงใหญ่มันสำปะหลังด้วย

หลังปรับเปลี่ยน (มันสำปะหลัง)

แปลงตั้งอยู่ในพื้นที่ไม่เหมาะสมสำหรับปลูกข้าว (N) แปลงตั้งอยู่ในพื้นที่เหมาะสมสำหรับปลูกมันสำปะหลัง (S๒)

ต้นทุนเฉลี่ยต่อไร่

ก่อนปรับเปลี่ยน (พืชเดิม ข้าว)			หลังปรับเปลี่ยน (พืชใหม่ มันสำปะหลัง)	
ที่	รายการ	ราคา (บาท)	รายการ	ราคา (บาท)
๑	ค่าเตรียมดิน	๖๐๐	ค่าเตรียมดิน	๖๒๐
๒	ค่าพันธุ์	๐	ค่าต้นพันธุ์	๔๘๐
๓	ปุ๋ยเคมี ยากำจัดวัชพืช/ศัตรูพืช	๗๐๐	ปุ๋ยเคมี	๘๐๐
๔	ค่าจ้างรถเก็บเกี่ยว	๖๐๐	ค่าจ้างเก็บเกี่ยว (๖ ตัน)	๒,๕๒๐
๕	ค่ารถขนส่ง	๕๐๐	ค่ารถขนส่ง (๖ ตัน)	๑,๐๘๐
รวมต้นทุนเฉลี่ยต่อ ๑ รอบ (บาท/ไร่)		๒,๔๐๐	รวมต้นทุนเฉลี่ย (บาท/ไร่)	๕,๕๐๐
รายได้ ๑ ฤดูกาล (๓๘๐ กก./ไร่ ราคา ๑๐ บาท/กก.)		๓,๘๐๐	รายได้คาดการณ์ว่าจะให้ผลผลิต	๑๘,๐๐๐

การปรับเปลี่ยนนาไม่เหมาะสมเป็นเกษตรผสมผสาน ใน อำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย ปีงบประมาณ 2562

การปรับเปลี่ยนนาไม่เหมาะสมเป็นเกษตรผสมผสาน ใน อำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย ปีงบประมาณ 2562

โครงการปรับเปลี่ยนพื้นที่ปลูกข้าว
เพื่อทำการเกษตรแบบผสมผสาน
กิจกรรมปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ 2 รูปแบบที่ 1

เกษตรกรบ้านปลายคลองปิ่นเต่า ตำบลปิ่นเต่า อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง การปรับเปลี่ยนนาไม่เหมาะสม เป็นเกษตรผสมผสาน โดยปลูกปาล์มน้ำมันเป็นพืชหลัก และปลูกผักแซม เช่น มะเขือ พริก แตงกวา

พื้นที่ปรับเปลี่ยนจากนาข้าวเป็นเกษตรผสมผสาน

เกษตรกรจังหวัดบุรีรัมย์ การปรับเปลี่ยนนาไม่เหมาะสม
เป็นเกษตรผสมผสาน

พิธีมอบรางวัลเลิศรัฐ ประจำปี พ.ศ. 2561

ภาครัฐ เพื่อประชาชน

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

วันที่ 14 กันยายน พ.ศ. 2561 ห้องแกรนด์ ไดมอนด์ บอลรูม อาคารอิมแพ็ค ฟอรั่ม เมืองทองธานี

16 กันยายน 2563 ณ ห้องรอยัล จูบิลี บอลรูม อิมแพ็ค เมืองทองธานี
โดย สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

รางวัลเลิศรัฐ สาขาบริการภาครัฐ “ระดับดีเด่น”

- ประเภทรางวัล การบริการที่เป็นเลิศ ประจำปี พ.ศ. 2561

- ชื่อผลงาน การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map)

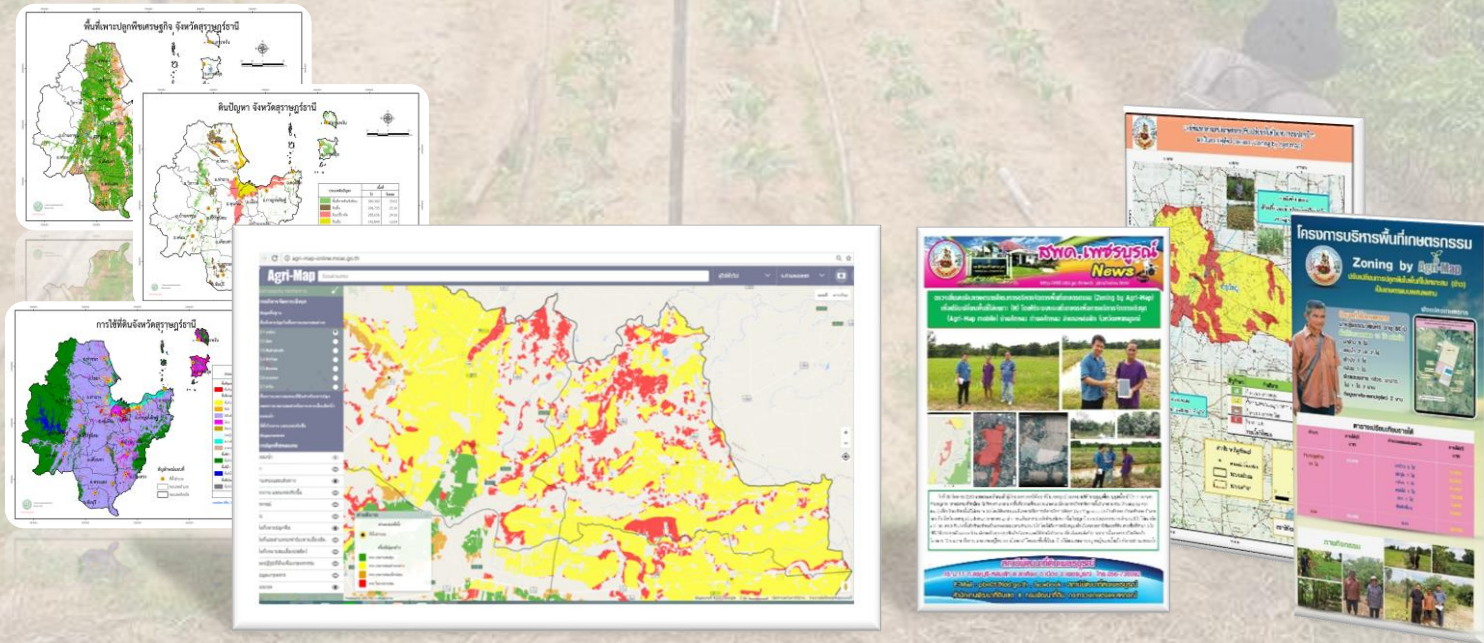
รางวัลเลิศรัฐ สาขาบริการภาครัฐ “ระดับดีเด่น”

- ประเภทรางวัล ขยายผลมาตรฐานการบริการ ประจำปี พ.ศ. 2563

- ชื่อผลงาน การปรับเปลี่ยนพื้นที่นาข้าวไม่เหมาะสมเป็นสินค้าอื่น
ตามการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map)

Zoning by Agri-Map

Thank you

แปลงใหญ่ ไม้ผล จังหวัดน่าน

File Edit View Bookmarks Insert Selection Tools Window Help

Task: Create New Feature Target:

1:21,042

Cordia New 10 B I U

Layers

- Prv_N_Z47
- วมรอบแปลงใหญ่ พระยา
- ขอบเขตโครงการ ห้วยน้ำ แพร่
- แปลงใหญ่ เขียวราย
- Rice_N
- แปลงใหญ่ น่าน
- Longan_N
 - S1
 - S2
 - S3
 - N

S2rn

กลุ่มชุดดิน 62

- ป่าโซน C

- กลุ่มชุดดิน 62

Identify

Identify from: Longan_N

Longan_N
56B

Location: 700,326.396 2

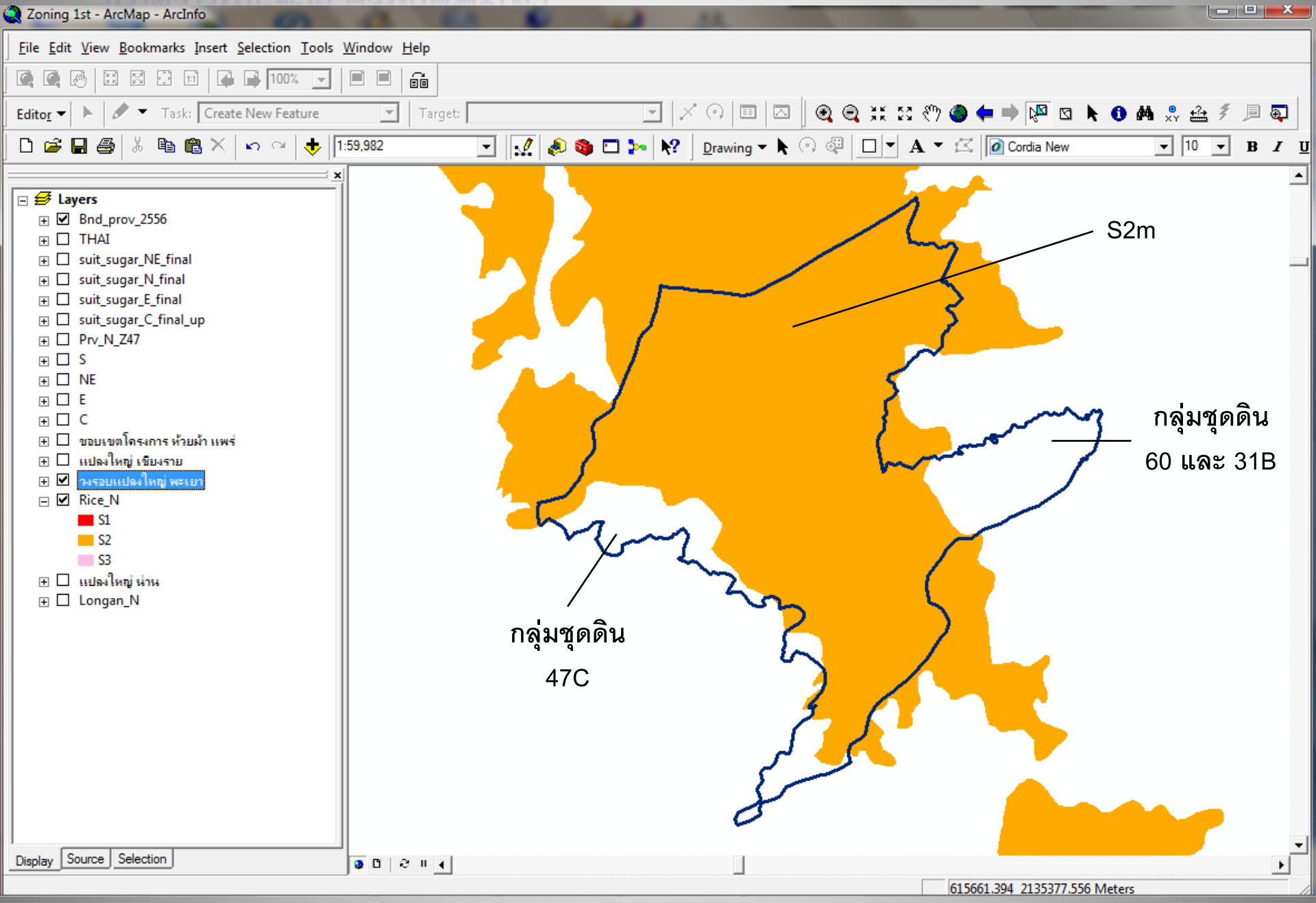
Field	Value
FID	32377
Shape	Polygon
Soil_Group	56B
LUnit_Lon	56B
SSub_Lon	S2rn
SClass_Lon	S2
Landuse_58	A413
TAM_NAM_T	พญาแก้ว
AMP_NAM_T	เข็องกลาง
PROV_NAM_T	น่าน
area	816832.2428
rai	510.52
Suit_Long	S2

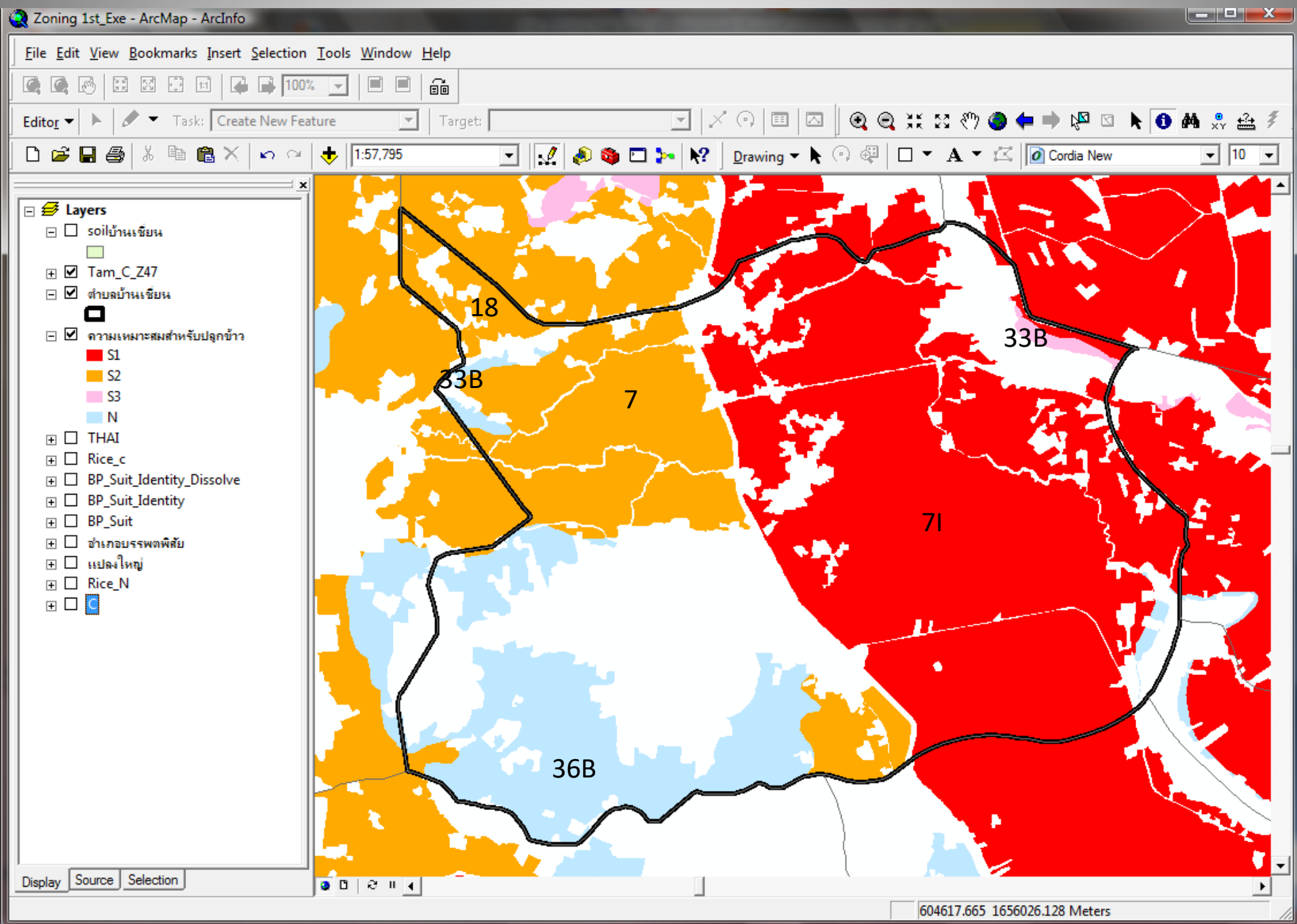
Identified 1 feature

700326.396 2132824.163 Meters

Layer in which features you create will be stored

แปลงใหญ่ ข้าว จังหวัดพะเยา

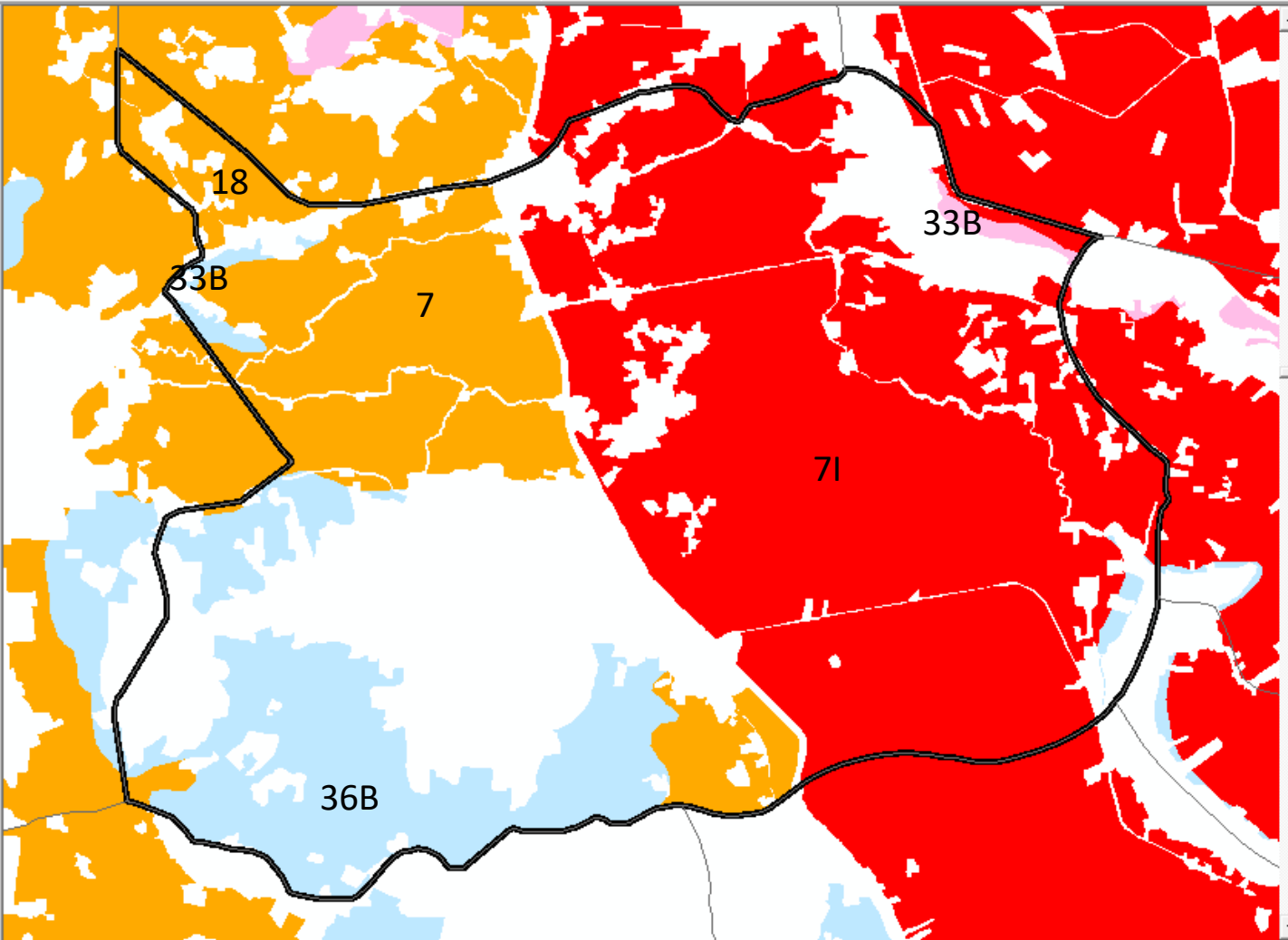

File Edit View Bookmarks Insert Selection Tools Window Help

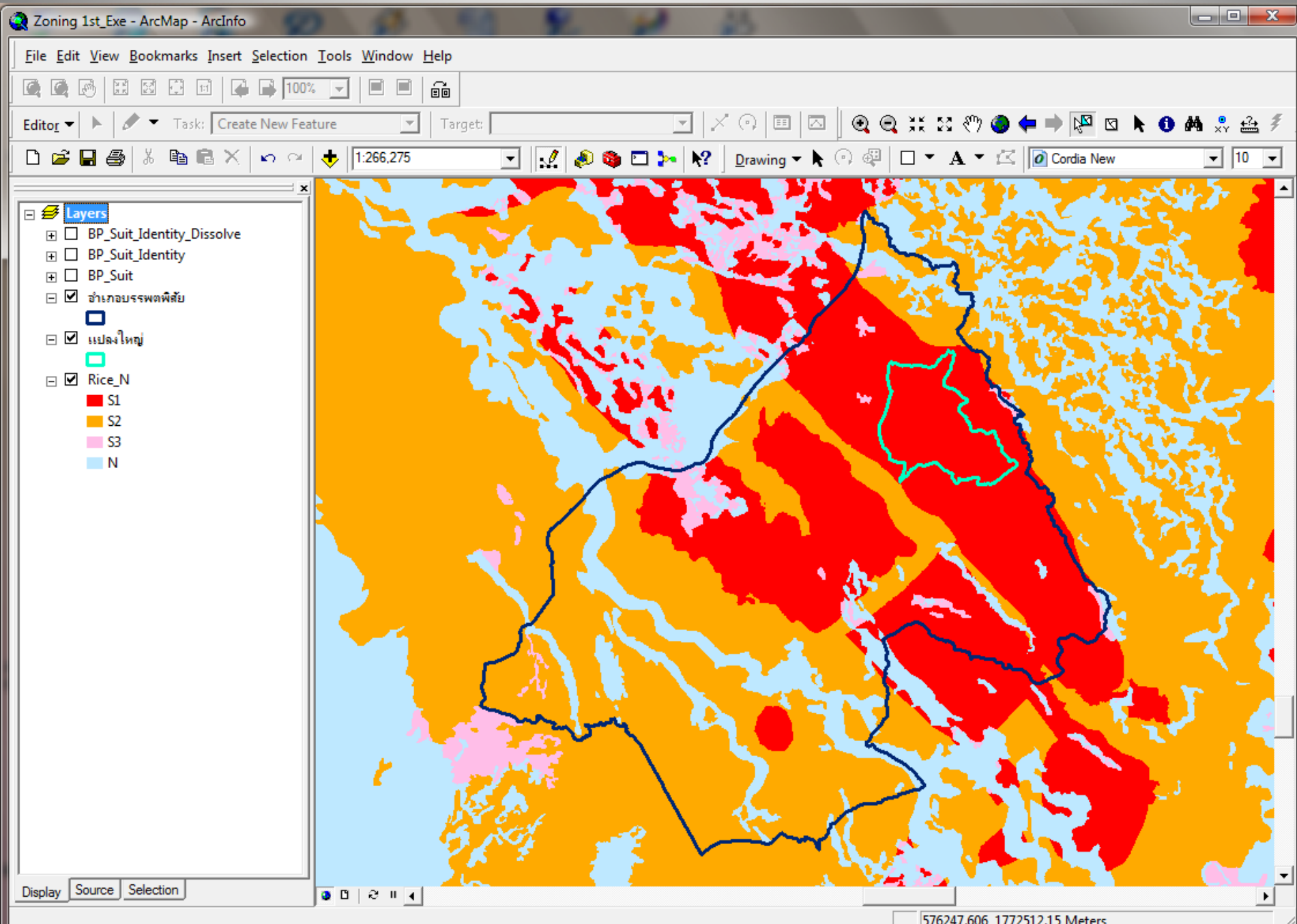
Editor Task: Create New Feature Target:

- Layers
- soilบ้านเขื่อน
- Tam_C_Z47
- ตำบลบ้านเขื่อน
- ความเหมาะสมสำหรับปลูกข้าว
 - S1
 - S2
 - S3
 - N
- THAI
- Rice_c
- BP_Suit_Identity_Dissolve
- BP_Suit_Identity
- BP_Suit
- อำเภอจตุรพักตรพิมาน
- แปลงใหญ่
- Rice_N
- C

Display Source Selection

604617.665 1656026.128 Meters

File Edit View Bookmarks Insert Selection Tools Window Help

100%

Editor Task: Create New Feature Target:

1:266.275

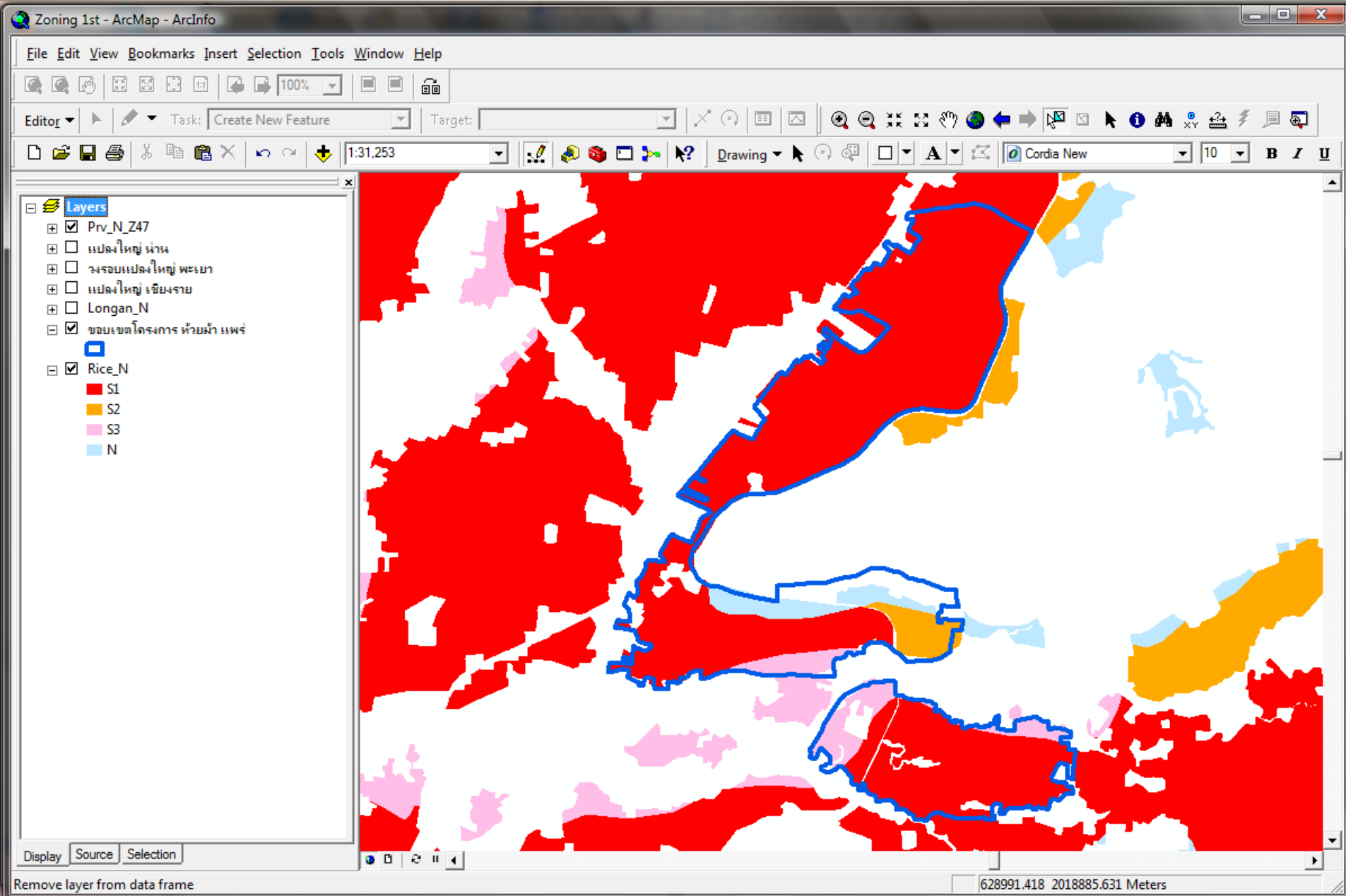
Cordia New 10

- Layers
 - BP_Suit_Identity_Dissolve
 - BP_Suit_Identity
 - BP_Suit
 - อำเภอเมืองพิจิตร
 - แปลงใหญ่
 - Rice_N
 - S1
 - S2
 - S3
 - N

Display Source Selection

576247.606 1772512.15 Meters

แปลงใหญ่ ข้าว จังหวัดแพร่

การปรับเปลี่ยน ปี 2559 ในพื้นที่ไม่เหมาะสม (S3/N)

ปรับเปลี่ยนจากพื้นที่ N ข้าว เป็นการผลิตใหม่ 32,618 ไร่/10,502 ราย

กิจกรรมปรับเปลี่ยน	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ	ราย	จังหวัด	หน่วยงาน
แปลงต้นแบบพืชเศรษฐกิจ	334	1.02	122	15	วก.
เกษตรกรรมทางเลือก/ พืชหลากหลาย	28,320	86.82	9,440	40	กสก.
เกษตรผสมผสาน/พืชเศรษฐกิจ	1,299	3.98	158	21	กสส./ส.ป.ก.
ปศุสัตว์/หญ้าอาหารสัตว์	2,165	6.64	433	15	ปศ.
ประมง	100	0.31	200	40	ปม.
หม่อน	400	1.23	149	3	มม.
รวม	32,618	100.00	10,502	49	ไม่นับซ้ำจังหวัด

การปรับเปลี่ยน ปี 2560

ปรับเปลี่ยนจากพื้นที่ N ข้าว เป็นการผลิตใหม่ 157,701 ไร่

กิจกรรมปรับเปลี่ยน	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ	ราย	จังหวัด	หน่วยงาน
อ้อยโรงงาน	88,132	55.89	5,952	30	พด./กสภ./วก./กตส.
ปศุสัตว์/พืชอาหารสัตว์	20,768	13.17	9,418	31	กปศ./กตส.
ประมง	2,016	1.28	1,587	20	กปม./กตส.
เกษตรผสมผสาน	38,287	24.28	12,211	36	พด./กสส./ส.ป.ก./กตส.
มันสำปะหลัง	2,439	1.55	188	4	กสภ./กว./พด./กตส.
ปาล์มน้ำมัน	5,427	3.45	902	11	กสภ./กว./พด./กตส.
หม่อน	588	0.38	186	4	มม./กตส.
รวม 7 สินค้า	157,701	100.00	30,444	53	3

การปรับเปลี่ยน ปี 2561

ปรับเปลี่ยนจากพื้นที่ N ข้าว เป็นการผลิตใหม่ 270,167 ไร่

กิจกรรมปรับเปลี่ยน	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ	ราย	จังหวัด	หน่วยงาน
พืชเศรษฐกิจอื่น	47,614	17.62	8,116	62	พด.
แปลงต้นแบบพืชอื่น	2,004	0.74	705	26	กวก.
พืชทางเลือกชนิดใหม่	7,626	2.82	2,293	36	กสก.
พืชอื่น/เกษตรผสมผสาน	6,155	2.28	1,031	12	กสส.
เกษตรผสมผสาน	65,487	24.24	18,481	64	พด./ส.ป.ก.
หม่อน	1,707	0.63	831	16	มม.
ปศุสัตว์	29,534	10.93	8,475	20	กปศ.
ประมง	5,117	1.89	4,991	45	กปม.
ไม้ผลไม้ยืนต้น	104,923	38.85	-	45	กยท.
รวม 9 สินค้า	270,167	100.00	44,923	68	

การปรับเปลี่ยน ปี 2562

ปรับเปลี่ยนจากพื้นที่ N ข้าว เป็นการผลิตใหม่ 138,608 ไร่

กิจกรรมปรับเปลี่ยน	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ	ราย	จังหวัด	หน่วยงาน
พืชอื่น/เกษตรผสมผสาน	63,898	46.10	4,442	47	พด.
แปลงต้นแบบพืชอื่น	1,551	1.12	349	22	กวก.
พืชทางเลือกชนิดใหม่	3,126	2.26	757	19	กสก.
เกษตรผสมผสาน	8,307	5.99	1,663	32	ส.ป.ก.
ไม้ผลไม้ยืนต้น	34,840	25.13	-	37	กยท.
ประมง	5,000	3.61	5,000	5 2	กปม.
ปศุสัตว์	20,023	14.45	3,193	35	กปศ.
หม่อน	1,863	1.34	629	16	มม.
รวม 8 สินค้า	138,608	100.00	16,033	6 5	3

การปรับเปลี่ยน ปี 2563

ปรับเปลี่ยนจากพื้นที่ N ไร่ เป็นการผลิตใหม่ ไร่

กิจกรรมปรับเปลี่ยน	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ	ราย	จังหวัด	หน่วยงาน
พืชอื่น/เกษตรผสมผสาน					พด.
แปลงต้นแบบพืชอื่น					กวก.
พืชทางเลือกชนิดใหม่					กสท.
เกษตรผสมผสาน					ส.ป.ก.
ไม้ผลไม้ยืนต้น					กยท.
ประมง					กปม.
ปศุสัตว์					กปศ.
หม่อน					มม.
รวม 8 สินค้า					

2564

แผนปฏิบัติการประจำปี ~~2563~~ หน่วยงาน

หน่วยงาน	กิจกรรม	ไร่
กรมประมง	ส่งเสริมให้ความรู้ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำแก่เกษตรกร และสนับสนุนปัจจัยการผลิตในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	5,000
กรมปศุสัตว์	ปรับเปลี่ยนพื้นที่สำหรับปลูกพืชอาหารสัตว์	25,000
กรมพัฒนาที่ดิน	จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสมตาม Agri-Map	80,000
กรมวิชาการเกษตร	จัดทำแปลงต้นแบบปรับเปลี่ยนการผลิตสินค้าในพื้นที่ไม่เหมาะสมเป็นพื้นที่ที่เหมาะสม	1,116
กรมส่งเสริมการเกษตร	สนับสนุนปัจจัยการผลิตที่จำเป็นในการปรับเปลี่ยนการผลิตพืชชนิดใหม่ที่เหมาะสม/เกษตรผสมผสาน	6,000
กรมหม่อนไหม	ปรับเปลี่ยนพื้นที่ไม่เหมาะสมในการปลูกข้าวหรือพืชเศรษฐกิจเชิงเดี่ยวเป็นปลูกหม่อนไหม	500
กรมตรวจบัญชีสหกรณ์	อบรมการจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพแก่เกษตรกรในพื้นที่ปรับเปลี่ยนการผลิต	3,000 ราย
รวมทั้งสิ้น 64 จังหวัด		117,616